

Socialnämnden

Socialnämndens sammanträde 2023-09-19

Plats och tid: Storskär/Norrskär, kl. 18:00
Kallade: Ledamöter
Underrättade: Ersättare
Vid förhinder: Meddela ersättare och nämndens sekreterare anton.hallstrom@vaxholm.se
Information: Ärendena har delats in i A- och B-ärenden. Detta innebär att de ärenden som är markerade med A inte kommer att föredras och att de ärenden som är markerade med B kommer att föredras under sammanträdet. Vid frågor om A-ärenden, kontakta gärna förvaltningen innan sammanträdet.

Ärende Beskrivning Föredragande

Ärende	Beskrivning	Föredragande
1	Justering och fastställande av föredragningslista	Ordföranden
2 B	Förvaltningen informerar	Ann-Sophie Holgersson
3 A	Rapportering ej verkställda gynnande beslut kvartal 2 2023	Jan Sjöström
4 A	Sammanträdestider för socialnämnden och sociala utskottet 2024	Anton Hallström
5 B	Serviceinsatsen städ inom Vaxholms stads hemtjänst i egen regi	Ann-Sophie Holgersson
6 A	Gemensam familjerätt genom avtalssamverkan	Ann-Sophie Holgersson
7 B	Sammanställning avvikelser, synpunkter och klagomål Q2 2023	Kristina Mårtensson
8 B	Tertialbokslut 2	Samuel Littwold

9 A	Remissvar på Partiet Livbojen Vaxholmsdemokraterna att utreda hur Vaxholm kan återkommunalisera all äldreomsorg.	Jan Sjöström
10 A	Utestående uppdrag 2023-09-19	Anton Hallström
11 B	Kontaktpolitiker	Kontaktpolitiker
12 A	Redovisning av delegeringsbeslut till 2023-09-19	Anton Hallström
13 A	Nedläggning av faderskapsutredning till SN 2023-09-19	Lena Frankow

Michael Baumgarten (L)
Ordförande

Anton Hallström
Sekreterare

s. 81-82 undantagna publicering på hemsidan med hänvisning till sekretesslagstiftning.

Socialförvaltningen
Jan Sjöström
Verksamhetsutvecklare

Rapportering ej verkställda gynnande beslut 2023 kvartal 2

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Enligt gällande rutiner rapporteras till socialnämnden, kommunfullmäktige och stadens revisorer vad förvaltningen har rapporterat till IVO (Inspektionen för vård och omsorg) i fråga om beslut om insatser enligt SoL (Socialtjänstlagen) och LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade) för kvartal 1 2023, som ej har verkställts inom tre månader efter beslut.

Inom lagrummet för SoL saknas icke verkställda beslut inom tre månader.

Inom lagrummet för LSS finns ett (1) icke verkställda beslut inom tre månader. Beslutet avser kontaktperson enligt LSS som där anhörig/den enskilde inte avhörts.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteutlåtande, Jan Sjöström 2023-07-04

Kommunledningskontoret
Johanna Frunck
Kommunsekreterare

Sammanträdestider för socialnämnden och sociala utskottet 2024

Förslag till beslut

Socialnämndens och det sociala utskottets sammanträdestider för år 2024 fastställs till:

16 januari (endast SUS), 13 februari, 12 mars, 23 april, 21 maj, 11 juni (endast SUS), 20 augusti (endast SUS), 17 september, 15 oktober, 5 november, 10 december.

Starttiden för nämndens sammanträden fastställs till 18:00 och för sociala utskottet 16:30

Sammanfattning

Kommunledningskontoret har utarbetat förslag till sammanträdestider för år 2024. Styrande datum för förslaget har varit de månader som fastslagits i kommunallagen, bl.a. för skattesats och bokslut. Förslaget har tagits fram även med de krav den beslutade budget- och bokslutsprocessen ställer och har i så stor utsträckning det är möjligt tagit hänsyn till skollov etc.

I enlighet med den av fullmäktige beslutade beredningsprocessen kommer kommunledningskontoret även ta fram datum för ordförandeberedning och datum för inlämnande av handlingar till förvaltningen

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Finansiering

Ersättning till förtroendevalda utgår i enlighet med arvodesreglementet. Sammanträdesersättningen i Vaxholms stad består av en grundersättning om 895 kr för första timmen och därefter 179 kr per påbörjad halvtimme. Det innebär att kostnaden för ett sammanträde om tre timmar (9 ledamöter+9 ersättare) uppgår till 24 165 kr. Beräkningen bygger på 2023 års arvoden och hänsyn har tagits till att presidiet inte erhåller sammanträdesersättning.

Föreslaget beslut är inom budgetram.

**VAXHOLMS
STAD**

Tjänsteutlåtande

2023-08-15

Änr SN 2023/51.006

2 av 2

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, 2023-08-15

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Nämndsekreterare

Socialförvaltningen
Camilla Lundholm
Avdelningschef

Serviceinsatsen städ inom Vaxholms stads hemtjänst i egen regi

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att serviceinsatsen städ även fortsättningsvis utförs av ordinarie personal inom hemtjänsten egen regi.

Sammanfattning

Nämnden gav förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningar för att lägga ut serviceinsatsen städ på entreprenad inom den kommunala hemtjänsten. Målet var att effektivisera hemtjänsten för att säkerställa kompetensförsörjningen och yrkesspecialisera de anställda undersköterskorna inom verksamheten. Detta med förutsättningen om en bibehållen kvalitet på utförda insatser för brukarna.

Behovet av omsorgsinsatser är i regel störst morgon och kväll. Detta gör att det uppstår en viss spilltid mitt på dagen för de anställda. För att de anställda ska ha en effektiv arbetstid under hela arbetsdagen förläggs städning hos hemtjänsttagare mitt på dagen.

Att lägga ut städning på entreprenad skulle leda till ytterligare spilltid för medarbetarna som är svår att fylla med andra arbetsuppgifter. Det skulle även resultera i en försämring av personalkontinuiteten för den enskilde då denne skulle få möta fler personer i hemmet.

Bedömningen blir således att det inte anses kunna motiveras att lägga ut städningen på entreprenad för den kommunala hemtjänsten. Då det varken skulle leda till en effektivisering eller kostnadsminskning för förvaltningen.

Bakgrund

Nämnden gav förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningar för att lägga ut serviceinsatsen städ på entreprenad inom den kommunala hemtjänsten. Målet var att effektivisera hemtjänsten för att säkerställa kompetensförsörjningen och yrkesspecialisera de anställda undersköterskorna inom verksamheten. Detta med förutsättningen om en bibehållen kvalitet på utförda insatser för brukarna.

Ärendebeskrivning

Enligt 4 kap. 1§ Socialtjänstlagen framgår det att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt.¹ Hemtjänstens syfte är därmed att ge stöd och hjälp till äldre eller personer med funktionsnedsättning för att de fortsatt ska kunna bo hemma. Stödet är individanpassat och sker utifrån ett biståndsbeslut. En bedömning görs därför av biståndshandläggare över individens behov för att se om det finns ett behov av stöd genom hemtjänst. Hemtjänsten kan erbjuda hjälp med skötsel av hemmet, inköp och ärenden, personlig omvårdnad, matdistribution, ledsagning och trygghetslarm. Dessa insatser delas upp i omvårdnadsinsatser respektive serviceinsatser.

Verksamheter inom äldreomsorg behöver utvecklas och effektiviseras för att möta den demografiska utveckling vi står inför med en allt större andel äldre i befolkningen. Många av Sveriges kommuner vittnar om svårigheter att rekrytera kompetent personal till hemtjänsten, vilket även gäller för Vaxholms stads kommunala hemtjänst.

Brukarundersökning

Vaxholms stads hemtjänst har genomfört en brukarundersökning för att titta på brukarnas nöjdhet med städningen som hemtjänstpersonalen genomför. Enligt resultatet är den större delen av de tillfrågade nöjda med insatsen och tillfreds med resultatet.

Hemsjukvård

Hemsjukvård är sjukvårdsinsatser som genomförs i den enskildes hem som på grund av medicinska eller fysiska skäl upplever svårigheter med att ta sig till primärvården, så som vårdcentraler. Stockholms län är unikt i den bemärkelsen att kommunerna i länet inte bär det övergripande ansvaret för all hälso- och sjukvård inom regionen, vilket är fallet i landets övriga län.

I Stockholms län har därmed inga kommuner ansvaret för några sjukvårdsinsatser för personer i eget boende. Det innebär att undersköterskor inte får använda sin kompetens vid arbete inom hemtjänsten då det är regionen som utför sjukvårdsinsatserna hos hemtjänsttagare. Detta försvårar rekrytering av undersköterskor då den kompetensen inte är nödvändig för att utföra hemtjänstens uppdrag.

Nuvarande förutsättningar för hemtjänst i egen regi

Sedan 2012 tillämpar Vaxholms stad lagen om valfrihet (LOV) inom hemtjänsten. Det betyder att kommunen har avtal med ett antal privata utförare som hemtjänsttagare kan välja som utförare för hemtjänstinsatser. Valfriheten omfattar både omsorgs- och serviceinsatser inom hemtjänsten. Vaxholm finns i dagsläget tre privata utförare av hemtjänst samt hemtjänst i egen regi. Vaxholms stads kommunala hemtjänst har idag ca 60 % dvs ca 3600 timmar av kundunderlaget. Resterande kunder är relativt jämnt fördelat mellan de tre privata hemtjänstutförarna.

¹ (SFS 2022:1034, Socialtjänstlag 2001:453).

Vaxholms stads hemtjänst i egen regi har en personalstyrka som till större delen består av undersköterskor, men även vårdbiträden. De anställda inom hemtjänsten har idag ett uppdrag som omfattar både service- och omvårdnadsinsatser. Serviceinsatser som utförs är inköp, tvätt och städning.

I augusti 2023 var det 49 kunder hos Vaxholms stad kommunala hemtjänst som var beviljade städning en timme var tredje vecka. Insatsens syfte är att vara en hjälp i den dagliga livsföringen och är begränsad till att omfatta dammsugning, våttorkning av golv i två rum samt kök och badrum samt rengöring av övriga ytor i badrum och kök. Storstädning och fönsterputs bedöms inte vara nödvändig för den dagliga livsföringen och ingår därför inte i insatsen.

Kundunderlaget för hemtjänst i egen regi har successivt minskat det senaste året, idag har de cirka 60 % av det totala kundunderlaget. Städning är ett sätt att utnyttja spilltid som uppstår mellan omvårdnadsinsatserna mitt på dagen. Att städning utförs av ordinarie personal inom hemtjänsten bidrar även till en personalkontinuitet för den enskilde hemtjänsttagaren.

2023 betalar en hemtjänsttagare 472 kr i hemvårdstaxa för en serviceinsats, vilket ska täcka förvaltningens personalkostnader. Hemtjänsten i egen regi har idag externa utförare för de övriga serviceinsatserna, det vill säga inköp och tvätt. Mathem utför inköp av matvaror och Samhall AB utför tvätt. Detta har frigjort tid för undersköterskorna/vårdbiträden. Om förvaltningen skulle anlita en extern aktör även för städning skulle det, utöver att ytterligare tid skulle frigöras från personal, som är svårt att fylla med annan effektiv arbetstid. Detta skulle även leda till kostnadsökningar för förvaltningen med oförändrad personalstyrka vilken krävs för att täcka omvårdnadsbehovet morgon och kväll.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut förväntas inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv.

Finansiering

Då föreslaget beslut inte leder till några förändringar i arbetssätt finansieras det inom ram.

Bedömning

Som nämnt tidigare tillämpar Vaxholms stad lagen om valfrihet för hemtjänstkunder. I dagsläget har boende inom kommunen möjlighet att välja bland fyra olika aktörer för utförandet av hemtjänstinsatser. Idag har den kommunala hemtjänsten ca 60 % av kundunderlaget. Resterande är jämnt fördelade över de tre privata aktörerna. Kundunderlaget för den kommunala hemtjänsten har successivt minskat det senaste året. Bedömningen är att det utifrån nuvarande förutsättningar varken leder till effektivisering, kostnadsminskning eller ökad nöjdhet att lägga ut städningen på entreprenad och därmed är förslaget att hemtjänst i egen regi fortsätter att utföra serviceinsatsen städ.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande, Camilla Lundholm, 2023-07-14

Bilaga Utredning hemtjänst, Emma Haglund, 2023-08-16

**VAXHOLMS
STAD**

Tjänsteutlåtande

2023-07-14

Änr SN 2022/28.731

4 av 4

Kopia på beslutet till:

För kännedom:

Camilla Lundholm, Avdelningschef, Socialförvaltningen

Marie Sagrelius, Enhetschef hemtjänst egen regi, Socialförvaltningen

Att utföra serviceinsatser

Utredning gällande den kommunala hemtjänsten

Emma Haglund
2023-08-16

Innehåll

1. Bakgrund	3
1.1 Hemsjukvård	3
2. Syfte	4
3. Metod	4
4. Hur ser det ut i Vaxholm?	4
4.1 Vaxholm stads kommunala hemtjänst.....	5
4.2 Serviceinsatser	5
4,3 Städ	5
5. Hur ser det ut i andra kommuner?	6
6. Alternativ för utveckling av Vaxholms hemtjänst i egen regi	8
6.1 Extern aktör.....	8
6.2 Differentierade arbetslag.....	9
6.3 Oförändrat	10
7. Diskussion	12
7.1 Vaxholms pensionärsföreningar	13
7.1.1 Kommentarer på inkomna synpunkter	14
7.2 Brukarundersökning.....	14
8. Slutsats	14
9. Referenser	15

1. Bakgrund

Sveriges befolkning förväntas bli äldre och allt fler. Antalet personer som är 80 år och äldre beräknas öka med 254 000 personer fram till och med 2029. Det är en ökning med 50% jämfört med idag. Under samma tidsperiod förväntas befolkningen i arbetsför ålder endast öka med 4%. Vaxholms stad förväntas få en ökning om 36% av personer som är 65 år och äldre mellan 2020 - 2030. Det skulle betyda att 25% av medborgarna i Vaxholms stad år 2030 skulle vara 65 år eller äldre. Till följd av detta behöver verksamheter som arbetar med äldreomsorg utvecklas och effektiviseras. Svårigheter att rekrytera kompetens till vård- och omsorgsverksamheter är en nationell utmaning. En utmaning som delas av Vaxholms stad.

Med en befolkning som förväntas leva allt längre och bli allt fler behöver även omsorgspersonal inom vårddyrken bli fler. Vi befinner oss dock i en tid där många av Sveriges kommuner vittnar om att det är svårt att rekrytera personal till hemtjänstens verksamheter och där omsorgspersonal spenderar en stor del av sin arbetstid med att utföra andra arbetsuppgifter än det omsorgsarbete de är utbildade för. Vaxholm stads Socialförvaltning behöver därför ta till vara den potential och kompetens hos redan anställda medarbetare för att uppnå bästa möjliga kvalitet på insatser hos brukare på ett resurseffektivt sätt. Förvaltningen har därför fått i uppdrag av Socialnämnden att utreda möjligheter att utveckla och effektivisera hemtjänstens verksamhet utan att ge avkall på kvaliteten i det utförda arbetet.

Enligt 4 kap. 1§ Socialtjänstlagen framgår det att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd för sin försörjning och för sin livsföring i övrigt.¹ Hemtjänstens syfte är därmed att ge stöd och hjälp till äldre eller personer med funktionsnedsättning för att de fortsatt ska kunna bo hemma. Stödet är individanpassat och sker utifrån ett biståndsbeslut. Hemtjänsten kan erbjuda hjälp med skötsel av hemmet, inköp och ärenden, personlig omvårdnad, matdistribution, ledsagning och trygghetslarm. Dessa insatser delas upp i omvårdnadsinsatser respektive serviceinsatser. Vaxholms stads hemtjänst i egen regi har en personalstyrka till viss del består av undersköterskor. De anställda har idag ett uppdrag som omfattar både service- och omvårdnadsinsatser.

1.1 Hemsjukvård

Hemsjukvård är sjukvårdsinsatser som genomförs i den enskildes hem som på grund av medicinska eller fysiska skäl upplever svårigheter med att ta sig till primärvården, så som vårdcentraler. Hemsjukvården kan bland annat vara behjälplig med sårvård och provtagning. Hemsjukvården har ett nära samarbete med hemtjänsten i kommunen men de har olika uppdrag.

¹ (SFS 2022:1034, Socialtjänstlag 2001:453).

Region Stockholm är unikt i den bemärkelsen att regionen bär det övergripande ansvaret för all hälso- och sjukvård inom regionen. Med undantag för kommunernas ansvar att erbjuda en god hälso- och sjukvård för äldre boendes på omsorgs- och serviceboenden för äldre. Det betyder att regionen är ansvarig för all öppenvård, rehabilitering och hemsjukvård.

Inom regionen har därmed inga kommuner i Stockholms län och då inte heller Vaxholm, ansvaret för några sjukvårdsinsatser trots att en stor del av medarbetarna inom hemtjänsten önskas vara eller är undersköterskor. Det gör att undersköterskor inte får använda sin kompetens vid arbete inom hemtjänsten då det är hemsjukvården som utför sjukvårdsinsatserna hos personer med beviljad hemtjänst. Något som i sin tur försvårar rekrytering av personal med den yrkeskompetensen som efterfrågas.

2. Syfte

Syftet med föreliggande utredning är att visa på olika möjligheter och utmaningar för att effektivisera hemtjänsten, säkerställa kompetensförsörjningen och yrkesspecialisera omvårdnadspersonal inom verksamheten. Detta med förutsättningen om en bibehållen kvalitet på utförda insatser för invånarna i kommunen.

3. Metod

Utredningen bygger på en omvärldsanalys av 62 av Sveriges kommuner som har uppgivit att de bedriver hemtjänst i kommunal regi. Syftet är att analysera hur dessa kommuner har strukturerat sin verksamhet. Detta för att få exempel från kommuner med varierande befolkningsmängd och demografi. Samtal har förts med berörda tjänstemän, ekonomiska kostnadsberäkningar har genomförts och samtal och synpunkter har inhämtats från det kommunala pensionärs- och funktionsnedsattas råd i Vaxholm. Synpunkter har även inhämtats från brukare som är beviljade och utnyttjar serviceinsatsen städ genom den kommunala hemtjänsten i Vaxholms stad.

4. Hur ser det ut i Vaxholm?

Sedan 2012 tillämpar Vaxholms stad lagen om valfrihet (LOV) inom hemtjänsten. Det betyder att kommunen har avtal med ett antal privata hemtjänstutförare utöver den kommunala som invånare kan välja som utförare för hemtjänstinsatser. Valfriheten omfattar både omsorgs- och serviceinsatser inom hemtjänsten. Vaxholms stad har i dagsläget tre privata utförare av hemtjänst samt en hemtjänst i egen regi. Vaxholms stads kommunala hemtjänst har idag ca 60% av kundunderlaget. Resterande kunder är relativt jämnt fördelat mellan de tre privata hemtjänsts utförarna.

4.1 Vaxholm stads kommunala hemtjänst

Bland personalen i hemtjänsten är i dagsläget 30 personer fast anställda och 20 personer är timanställda. Det är åtta personer i personalstyrkan som arbetar heltid. De som är fastanställda men arbetar deltid har alla erbjudits en heltidstjänst i verksamheten men avböjt.

4.2 Serviceinsatser

Det huvudsakliga syftet med insatser för äldre personer är att förstärka möjligheten för kvarvarande boende i det egna hemmet. En bedömning görs därför av biståndshandläggare över individens behov för att se om det finns ett behov av stöd genom hemtjänst. Hemtjänsten ska syfta till att underlätta och vara ett stöd i den dagliga livsföringen i den egna bostaden.

Den person som bedöms ha svårt att utföra städning eller andra delar av hemmets skötsel så som tvätt eller inköp, kan få ett biståndsbeslut för att få hjälp med detta om det är så att behovet inte kan tillgodoses på annat sätt.

Tvätt är därmed en serviceinsats som kan beviljas efter biståndsbedömning av handläggare. Idag har Vaxholms stad ett avtal med Samhall AB gällande tvätteritjänst till personer med beviljad tvätttjänst. Den kommunala hemtjänsten får uppdraget som enligt avtalet överlämnas till Samhall AB som utför insatsen. Hemtjänsttagare ställer en tvättpåse utanför sin dörr som sedan personal från Samhall hämtar upp, tvättar och sedan lämnar åter utanför dörren.

Bortsett från tvätteritjänster som utförs av Samhall AB och inköp av matvaror som utförs genom MatHem, utförs städning av hemtjänstens ordinarie personalstyrka. Motiveringen till att de övriga insatserna utförs av externa aktörer har varit att renodla undersköterskors och vårdbiträdens arbetsuppgifter till omsorgsarbete.

Hemtjänsten arbetar även med så kallade *Digisar*. Det är personal som utöver sitt ordinarie uppdrag som vårdbiträde/undersköterka arbetar med att utbilda hemtjänsttagare i digitala lösningar. Något som är mycket uppskattat bland de äldre. Flera som tidigare fått hjälp vid beställning av matvaror från MatHem klarar idag det helt själva utan hemtjänstpersonalens hjälp. Något som både frigör tid från personal och gör den enskilde mer självständig.

4,3 Städ

I augusti 2023 var det 49 personer i Vaxholms stad som var beviljade städning var tredje vecka.

Städning är en serviceinsats som utförs av ordinarie omsorgspersonal. Då städning ska vara en hjälp i den dagliga livsföringen är insatsen begränsad till att omfatta dammsugning samt

våttorkning av golv i två rum samt kök och badrum. Rengöring av övriga ytor i badrum och kök. Fria ytor dammtorkas. Inga föremål flyttas på under städningen, både ur en arbetsmiljösynpunkt och för att inte riskera att något föremål går sönder. Storstädning och fönsterputs bedöms inte vara nödvändig för den dagliga livsföringen och ingår därför inte.

5. Hur ser det ut i andra kommuner?

14 av de tillfrågade kommunerna som bedriver hemtjänst i kommunal regi har infört två arbetslag bland hemtjänstpersonalen. Ett team som arbetar med omvårdnadsinsatser och ett team som enbart arbetar med utförandet av servicetjänster. Det betyder att det är differentierade arbetsuppgifter bland personalen. Undersköterskor är de som utför omvårdnadsinsatserna och servicegruppen är de som utför serviceinsatser i form av städning, tvätt, inköp mm. Servicegrupperna består inte nödvändigtvis av personal med undersköterskeutbildning. Som ett resultat av detta vittnar flera kommuner om en högre verkställighetsgrad på serviceinsatserna. Detta då serviceinsatser ofta är de insatser som prioriteras bort vid en hög arbetsbelastning och personalbortfall även i andra kommuner än Vaxholm. En annan fördel flera kommuner vittnar om är en högre nöjdhet med sina arbetsuppgifter bland undersköterskorna som i och med detta arbetssätt enbart arbetar med sådant de är utbildade till.

Det poängteras från några av kommunerna att personalgruppen som arbetar i serviceteamet ofta är personer som har stått långt ifrån arbetsmarknaden vilket innebär att arbetssättet även kan ha positiva arbetsmarknadsåtgärder för att minska arbetslösheten i området.

Undersköterskornas arbetsbelastning har varit hög i alla de tillfrågade kommunerna och ett serviceteam har därför varit ett sätt för att frigöra tid för dem. Det har även varit ett sätt att hantera de svårigheter som råder med att rekrytera kompetent personal till omvårdnadsyrket. Detta då undersköterskors kompetens inte behövs för alla uppgifter.

Det finns även nackdelar med en lösning där arbetsuppgifterna separeras i olika arbetslag. De nackdelar som är framhållna av kommuner som har två differentierade arbetslag är att spilltid ibland kan uppstå. Detta då serviceinsatser i regel utförs mitt på dagen då behovet av omsorgsinsatser generellt sett inte är lika stort. Exempelvis är på- och avklädning, skötsel av hygien och medicinering något som regel sker morgon och kväll. Differentierade arbetslag kan också resultera i en viss minskning i personalkontinuitet för den enskilde då den får möta fler personer i hemmet.

En annan lösning som 27 av de tillfrågade kommunerna valt är avtal med en extern aktör för utförandet av serviceinsatser. Somliga har gjort det som en permanent lösning andra har gjort det under exempelvis sommarmånader. Detta har då gjorts i enlighet med lagen om offentlig upphandling där avtal tecknats utifrån det vinnande anbudet. Det

upphandlade företaget har då ansvar för att utföra utvalda serviceinsatser hos brukare. Kommunen är fortsatt ansvarig för uppdraget men anlitar en underleverantör för utförandet.

Kommuner som använder sig av en extern aktör för utförande av serviceinsatser anger många liknande fördelar som kommuner som har olika arbetslag. Båda grupperna anger att den största fördelen är den frigjorda tiden från undersköterskorna.

Uppföljningar som gjorts i kommuner med extern aktör för serviceinsatser har visat att, trots en viss minskning av personalkontinuitet, har lösningen resulterat i en högre nöjdhet med insatserna hos hemtjänsttagarna. Skälet anges vara att den utförande aktören är specialiserad på uppdraget till skillnad från undersköterskorna. Därutöver har undersköterskorna i hemtjänsten uppgett att de blivit mer nöjda med sina arbetsuppgifter efter förändringen.

Några av de tillfrågade kommunerna har dock uppgett att de överväger att återta serviceinsatserna till sin ordinarie personal. Till följd av Heltidsresan och skyldigheten att erbjuda heltidsanställningar för kommunal vård- och omsorgspersonal menar flertalet kommuner på att de känner sig nöjda att ta tillbaka dessa arbetsuppgifter. Skälet är att serviceinsatser som tidigare nämnts ofta används för att fylla ut eventuell spilltid som ibland kan uppstå under eftermiddagar då behov av omsorgsinsatser generellt är mindre.

De ovan redovisade alternativa arbetsätten inom kommunal hemtjänst visar på lösningar där undersköterskors utbildning och kunskap nyttjas bättre. Det frigörs även tid från omsorgspersonalen som gör att de kan lägga mer tid hos brukarna och därför ges bättre förutsättningar att uppmärksamma eventuella andra sjukdomar eller liknande. Detta kan komma att påverka antalet brukare som behöver läkarvård på sjukhus eller vårdcentral.

I den omvärldsbevakning som har gjorts för denna utredning har flertalet kommuner utanför region Stockholm varit delaktiga och besvarat frågor kring deras kommunala hemtjänst. Det behöver således tas i beaktning vid en jämförelse av kommunerna att anställda undersköterskor i de kommunerna utför sjukvårdsinsatser som inte anställda i Vaxholm gör. Något som gör att undersköterskors sjukvårdskompetens behövs i högre utsträckning än vad det gör i Vaxholm. Ett fåtal kommuner i Stockholms län har svarat på undersökningen och av dessa är det två kommuner som har svarat att de har separata arbetslag respektive anlitar en extern aktör för att yrkesspecialisera undersköterskornas arbetsuppgifter.

6. Alternativ för utveckling av Vaxholms hemtjänst i egen regi

Sedan den 1 juli 2022 är det enligt 4§ 2b kap. Socialtjänstlagen fastställt att alla omsorgstagare inom hemtjänsten ska erbjudas en fast omsorgskontakt, om det inte kan antas vara obehövt.² Syftet med en fast omsorgskontakt är att tillgodose den enskildes behov av trygghet, kontinuitet samt möjlighet till individanpassad omsorg.

Omsorgskontakten ska vara en person med god personkännedom och en person den enskilde känner sig trygg med och som därmed blir den primära kontakten denne har med hemtjänsten. Det möjliggör en tydlig helhetsbild av omsorgstagaren och dennes situation och eventuella förändringar i individens tillstånd kan därmed uppmärksammas snarast. Detta ska uppnås genom att omsorgskontakten träffar individen med viss frekvens och regelbundenhet. Det finns dock inte angivet hur tät denna regelbundenhet kräver. Omsorgskontakten ska ha en samordnande roll och därmed vara behjälplig vid kontakt med exempelvis hälso- och sjukvård i den utsträckning som behövs och önskas. Uppföljning och planering av de hemtjänstinsatser som personen är beviljad ska omsorgskontakten göra i samråd med den enskilde. Omsorgskontaktens huvudsakliga arbetsuppgifter är dock fortsatt att vara en del i verkställandet av beviljade hemtjänstinsatser, omsorg- och serviceinsatser. Från och med 1 juli 2023 införs ett krav på att denna fasta omsorgskontakt ska vara en undersköterska.

Trots att proposition 2021/22:116 om fast omsorgskontakt i hemtjänsten framhåller att en omsorgskontakts arbetsuppgifter kan inkludera alla verkställande insatser från hemtjänsten, omsorgsinsatser så väl som serviceinsatser finns det inget krav på att denna person ska vara den enda personen en omsorgstagare ska möta vid kontakt med hemtjänst.³ Det gör det därmed möjligt för Vaxholms stad att överväga tre olika alternativ för utvecklandet av den kommunala hemtjänsten.

Att ta hänsyn till vid utformande av hemtjänstens arbete är således, möjlighet att erbjuda omsorgstagare en fast omvårdnadskontakt som träffar omsorgstagaren regelbundet samt heltid till alla sina medarbetare.

Nedan följer en redogörelse av de tre olika alternativ som bedöms vara möjliga för Vaxholm stads hemtjänst framledes.

6.1 Extern aktör

En extern aktör som är ansvarig för utförandet av serviceinsatser är ett alternativ för Vaxholms stads kommunala hemtjänst. Enligt lagen om offentlig upphandling behöver därmed en upphandling göras för att sluta avtal med en underleverantör.

² SFS 2022:1034, Socialtjänstlag 2001:453

³ Andersson, M; Shekarabi A, 2022

Socialtjänstlagen 7 kap 1§ kräver att en underleverantör som utför arbete eller tjänst i en enskilds hem ska ha ett eget tillstånd för hemtjänst.⁴ Då städning är något som utförs hemma hos omsorgstagaren behöver därmed en eventuell underleverantör ansöka om ett sådant tillstånd och få det beviljat för att ett avtal ska kunna tecknas. Ett sådant tillstånd utfärdas av Inspektionen för vård och omsorg.

Alternativet ställer krav på god och nära kommunikation mellan hemtjänstens samordnare och underleverantören för att säkerställa genomförandet samt kvalitativ uppföljning av samarbetet. Det kräver även tydliga riktlinjer och gränsdragningar kring ansvarsområden och hur en eventuell avvikelsehantering ska gå till.

Kommuner som bedriver kommunal hemtjänst framhåller fördelar i form av förbättrad arbetsmiljö och en högre grad av kundnöjdhet över det utförda arbetet. Det vittnas även om en uppskattning från hemtjänstpersonalen till följd av renodlandet av arbetsuppgifter.

En nackdel med detta förslag är att hemtjänstens personal idag har en viss spilltid på eftermiddagar då behovet för omsorgsinsatser generellt är mindre. Idag är städning ett sätt att fylla ut personalens tid. Ytterligare en nackdel som framhålls av kommuner med en extern aktör för utförande av serviceinsatser är att den enskilde tvingas träffa ytterligare personal. Om en person bedöms ha svårigheter med att möta ytterligare personer i sitt hem och därmed kan lida men av det framhåller kommuner att de i dessa fall gör en bedömning om huruvida det går att göra en speciallösning i de fallen. Det görs därmed en bedömning i varje enskilt fall.

6.2 Differentierade arbetslag

Arbetslag med differentierade arbetsuppgifter är också ett alternativ för hemtjänstens framtida arbete. Det finns ingenting som hindrar att medarbetare i det så kallade serviceteamet är undersköterskor även om de huvudsakliga arbetsuppgifterna för den gruppen kommer att vara att utföra serviceinsatser.

En av fördelarna med detta alternativ är att ansvaret för alla anställda inom hemtjänsten ligger direkt under hemtjänstens egna samordnare. Det möjliggör enkelt en tillfällig omorganisering för att säkra upp verkställigheter vid personalbortfall.

Om det skulle upplevas svårt med planering och schemaläggning och svårigheter med att fylla upp vissa tjänster skulle en möjlighet vara att ett fåtal medarbetare är medlemmar i båda arbetsgrupperna för att utnyttja all möjlig effektiv arbetstid.

⁴ SFS 2022:1034, Socialtjänstlag 2001:453

Då arbetet och utförandet ligger direkt under hemtjänsten kan det också vara enklare att följa upp eventuella avvikelser och klagomål.

Nackdelar med ett alternativ likt detta är, precis som vid användandet av en underleverantör att hemtjänstpersonalen i dagsläget ofta är något övertaliga på eftermiddagarna vilket riskerar att leda till en viss spilltid för den arbetsgrupp som inte kommer att utföra serviceinsatser. I och med den nya bestämmelsen i Socialtjänstlagen som träder i kraft 1 juli 2023 som anger att omsorgstagares fasta omsorgskontakt ska vara en undersköterska kommer undersköterskorna i omsorgsgruppen få fler och mer tidskrävande administrativa uppgifter. Dessa uppgifter kan då förläggas på tid där service annars hade utförts.

6.3 Oförändrat

Som tidigare nämnt är det idag ordinarie hemtjänstpersonal som utför städningen hos omsorgstagare. Detta för att säkra att insatser verkställs.

Fördel med att ha ett oförändrat arbetssätt är att det är enkelt att omfördela resurser och medarbetare vid behov. Det bidrar till en personalkontinuitet för den enskilde då denne inte behöver möta olika personer för omvårdnad- och serviceinsatser. Det är ofta samma personer som utför båda insatserna hos en person. Spilltiden minskar också utifrån att samma medarbetare kan utföra fler insatser vid besöken, vilket ur ett ekonomiskt perspektiv är en fördel.

Ett alternativ för alla hemtjänsttagare är att anlita privata alternativ för städning. Arbetet skulle i sådana fall utföras av yrkesstädare och det är ofta billigare eller samma pris som hemvårdstaxan för städning som betalas till Vaxholms stad då de kan dra nytta av RUT-avdrag.

Det är heller inte alla brukare som har en fullgod städutrustning och städkemikalier som underlättar för ett fullgott resultat, vilket även det kan bidra till ett eventuellt missnöje med resultatet av det utförda arbetet. Personalen använder den städutrustning som finns att tillgå i hemmet, vilken kan vara av varierande kvalitet. Det bedöms inte heller motiverat att prioritera kompetenshöjande städutbildningsinsatser för personalen över kompetenshöjande insatser vad gäller goda och säkra omsorgsinsatser.

Den enkätundersökning som gjordes inom hemtjänst i egen regi i Vaxholm under våren visade att majoriteten av personer med insatsen städ är nöjda och anser att kontinuiteten är bra då det är samma medarbetare som utför både omvårdnad och service.

6.4 Ekonomiskt perspektiv

Prisjämförelsen innehåller priser på utförd städning av ordinarie hemtjänstpersonal, Samhall som majoriteten av de tillfrågade kommunerna som angivit använder sig av en extern utförare har avtal med, samt två lokala städföretag i Vaxholm.

Nedan följer en kostnadsjämförelse mellan ett oförändrat arbetssätt och avtal med en extern aktör för utförandet av städning hos hemtjänsttagare.

Utförare	Timpris	Städ i veckan	Pris per vecka	Pris per månad
Hemtjänst i egen regi	250:-/tim	16,6st	4 150: -	16 600: -
Samhall	350: -/tim	16,6st	5 810: -	23 240: -
Blänkande hus och hem <i>(beräknat på var 4:de vecka)</i>	322:-/tim	16,6st	5 345,2: -	21 380,8: -
Löfbergs service <i>(beräknat på var 4:de vecka)</i>	333:-/tim + 99: - i administrativ avgift	16,6st	5 626,8: -	22 507,2: -

Observera att priserna är tagna från respektive företags hemsida och inte ett avtalat pris. För att få en helt korrekt prisbild behöver anbud tas in från olika aktörer, vilket även kan möjliggöra ett visst lägre pris från aktörer.

Vid differentierade arbetslag eller i de fall städning utförs av extern aktör kommer spilltid att uppstå för medarbetarna. Enhetschef för hemtjänsten i egen regi i Vaxholms stad uppger att spilltid är något som förekommer i viss utsträckning redan idag i de scheman som används. En stor del av spilltiden går idag till att fylla ut med effektiv arbetstid. Spilltid används idag bland annat till mer tid med *Digisorna* hos brukarna. Larm från brukare är också något som fyller ut en stor del av personalens spilltid. Detta då alla trygghetslarm inom Vaxholms stad hanteras av den kommunala hemtjänsten, vilka då är de som gör en uttryckning om någon larmar genom trygghetslarmet. Ytterligare spilltid kan användas för kvalitetshöjning i verksamheten då tid kan läggas på kompetenshöjande insatser för personalen och kvalitetsstärkande insatser hos brukare. Det är dock något som i sådana fall genererar en ökad kostnad. En fråga som då behöver besvaras är, om dessa kvalitetshöjande insatser skulle ha genomförts utan den uppkomna spilltiden eller något som sker till följd av den?

7. Diskussion

Den pågående demografiska utvecklingen innebär att hemtjänsten i Vaxholm står inför stora utmaningar de kommande åren. En befolkning som blir allt äldre och som bor hemma allt längre gör att vi ser en ökning i antal personer som behöver hjälp och stöd av hemtjänsten. Då Vaxholms stads hemtjänst i egen regi redan i dag har svårigheter med rekrytering och bemanning behöver, bland annat arbetsformerna, utvecklas för att möta framtidens krav.

Mot bakgrund av den demografiska utmaningen behöver alltid alternativ för att verksamhet så resurseffektivt som möjligt ses över. Undersköterskor och vårdbiträden som idag är svåra att rekrytera behövs fullt ut, för arbetsuppgifter de är utbildade att utföra, det vill säga omvårdnadsinsatser.

Med anledning av den stora demografiutvecklingen de närmsta åren där en allt större del av befolkningen kommer att behöva hemtjänst finns det en möjlighet att spilltiden som skulle uppstå vid användandet av en extern aktör kan komma att minska. Skälet är att antalet beviljade omsorgstimmar bedöms öka. På grund av det kommer tid behöva frigöras från ordinarie personal alternativt behöver nyrekryteringar ske för att för att kunna möta det ökade behovet av omsorgspersonal.

Några kommuner som använder sig av en extern aktör har vittnat om spilltid som är svår att fylla med andra arbetsuppgifter. Skälet till det är främst en följd av heltidsresan, som innebär att alla anställda ska ha rätt till en heltidsanställning. Detta är något som hemtjänstens enhetschef i Vaxholms stad menar inte gäller i samma utsträckning i Vaxholm. Vaxholms stad har erbjudit heltidsanställning till alla tillsvidareanställda inom kommunens hemtjänst. Av hemtjänstens 30 anställda är det i augusti 2023 endast 8 personer som arbetar heltid, resterande arbetar deltid. Trots ett aktivt arbete med att skapa förutsättningar för personal att vilja arbeta heltid. Detta leder till att spilltiden skulle bli mindre i Vaxholm än i många andra kommuner eftersom den i Vaxholm, i hög grad kan hanteras genom schemaläggning.

Filipstads kommun har anlitat en extern aktör för utförandet av serviceinsatsen, städning. De uppger att deras avtal medger att de vid behov kan återta ett antal städningar i månaden från utföraren för att minska eventuell spilltid hos sina egna medarbetare under vissa perioder. Det är ett sätt att dra nytta av fördelarna med att använda en extern utförare men samtidigt se till att de egna medarbetarna har arbetsuppgifter att fylla ut tiden med.

Vaxholm består av flera öar, många där människor är permanent bosatta. Det är många gånger tidkrävande att ta sig till de brukare som är bosatta på öar utan fast förbindelse. Det gör att dessa brukare tar mer tid i anspråk än den omsorg- eller servicetid de egentligen är

beviljade. Detta är något som också måste tas i beaktande vid schemalaggnings av personal.

Den faktiska kostnadsökningen för att använda sig av en extern utförare behöver även ställas i relation till den upplevda arbetsmiljön för personalen, bemanningssvårigheter och demografins utveckling. De kommuner som använder sig av en extern aktör för städning framhåller arbetsmiljövinster för personalen och att en differentiering av arbetsuppgifter utifrån kompetens ger högre kvalitet på den utförda insatsen. Något som är svårt att mäta i monetära termer.

Trots en eventuell kostnadsökning vid användandet av extern aktör för serviceinsatser kan det däremot bli en viss besparing på administrativa kostnader då schemalaggnings för serviceinsatser inte skulle vara aktuellt. Därutöver kan kostnader för nyrekrytering och eventuella sjukskrivningar till följd av hög arbetsbelastning på befintlig personal minska, till följd av en bättre arbetsmiljö.

En uppdelning med ett differentierat arbetslag skulle, kunna innebära en högre kostnad för administrativt arbete gällande schemalaggnings för ytterligare en arbetsgrupp utöver vad som finns idag. Differentierade arbetsgrupper är även något som har testats inom den kommunala hemtjänsten i Vaxholms stad för ett antal år sedan men som drogs tillbaka då det genererade i högre grad av administrativt arbete och missnöje hos personalen.

För att det ska vara möjligt att göra en sådan uppdelning i arbetsfördelningen igen och då undvika att resultatet blir densamma krävs det att det sker en omorganisering av personalgruppen. Med det finns då en risk att personal skulle söka sig till andra arbetsgivare då deras tjänst skulle förändras. Det skulle därmed kunna riskera en underbemanning under en period och det i en tid där nyrekryteringar till omsorgsyrken redan är svårt.

7.1 Vaxholms pensionärsföreningar

Vaxholms kommunala pensionärs- och funktionsnedsattas råd ska vara en remissinstans i frågor som kan komma att beröra deras medlemmar. Rådet är en sammansättning av representanter från pensionärsföreningar och föreningar för funktionsnedsatta verksamma i kommunen.

Tillfälle har getts till pensionärsföreningar representerade i rådet att yttra sig i frågan som utreds. Föreningarna har tillsammans ett stort antal medlemmar i kommunen som har eller kan komma att bli aktuella för hemtjänst och därmed serviceinsatser.

De pensionärsföreningar som inkom med synpunkter gällande hemtjänsten anser att en specialisering på omvårdnadsarbete för hemtjänstens anställda är att föredra då det kan medföra en höjd status på omvårdnadsyrket.

Det är önskvärt att personal som arbetar med äldre är utbildade i att bemöta gruppen samt behärska det svenska språket. Det som arbetar med omvårdnadsinsatser bör ha en undersköterskeutbildning.

Det framfördes även en viss oro för att hemtjänsttagare kan komma att behöva möta flera olika personer än i dagsläget om en extern aktör ska utföra städning hos brukare. Oron avser både vad gäller trygghet för den enskilde samt ur en mer generell säkerhetsaspekt.

7.1.1 Kommentarer på inkomna synpunkter

En eventuell förändring i arbetssätt, oavsett om det gäller differentierade arbetslag eller extern aktör, skulle innebära att hemtjänsttagare skulle behöva möta ytterligare en person utöver de som ansvarar för omvårdnadsinsatserna. I de fall det bedöms vara olämpligt, att det skulle skapa en oro för en viss brukare, behöver det självklart göras undantag. Innan en eventuell förändring av hemtjänstens arbetssätt introduceras behöver även en risk- och konsekvensanalys göras för att konkretisera eventuella risker och konsekvenser för att upprätta handlingsplaner för att minimera dem.

Om en extern aktör kan komma att bli aktuell för att utföra städning hos hemtjänsttagare i Vaxholms kommun behöver de ansöka om tillstånd hos IVO för att utföra hemtjänstinsatser. Detta då städning är en biståndsbedömd hemtjänstinsats som utförs hemma hos brukare, även detta i syfte att garantera säkerhet och kompetens hos utföraren.

7.2 Brukarundersökning

Vaxholms stads hemtjänst har genomfört en brukarundersökning för att titta på brukarnas nöjdhet med städningen som hemtjänstpersonalen genomför. 51 enkäter lämnades ut till personer som har insatsen städning. Enligt resultatet är den större delen av de tillfrågade nöjda med insatsen och tillfreds med resultatet. Många brukare anser att det är en prisvärd insats som är till stor hjälp i vardagen även om många önskat att städningen hade varit mer omfattande och noggrant utförd.

8. Slutsats

Sveriges befolkning över 80 år förväntas öka med 50% under de kommande sex åren, något vi kommer att se även i Vaxholms stad. Socialtjänstlagen framhåller vikten av möjliggörandet av kvarvarande i den egna bostaden så långt det är möjligt. Till följd av detta förväntas behovet av omsorgsinsatser att öka i stadig takt i och med en allt äldre befolkning. För att möta det ökade behovet behöver kompetensförsörjning och bemanning av vård- och omsorgspersonal säkras. Vaxholms stad är inte ensamma om att stå inför denna utmaning och för att anpassa oss efter kommande förändringar är det en god idé att redan idag ta hjälp av andra kommuner som redan gjort omställningar inför framtiden och därmed dra nytta av det som fungerar bra för dem. Givetvis med hänsyn till att våra

kommunala förutsättningar många gånger skiljer oss åt. Vaxholms stad skiljer sig också från många andra kommuner i Sverige då kommuner inom Region Stockholm inte tillhandahåller hemsjukvård inom ramen för hemtjänstens uppdrag.

En eventuell förändring av arbets sättet hos Vaxholms stads hemtjänst i egen regi har inte för avsikt att generera en kostnadsförändring för den enskilde. En förändring har däremot syfte att generera högre kvalitet på den utförda insatsen, förbättrad arbetsmiljö och kompetensförsörjning av hemtjänstens personal samt kostnadseffektivitet för förvaltningen. En stor del av omsorgspersonalens arbetstid går åt till att städa hemma hos hemtjänsttagare. För att kunna planera arbetet och nyttja resurserna optimalt bör vi se över hur resurserna används på bästa sätt.

En extern aktör som utför städning på uppdrag av Vaxholms stad skulle enligt kostnadsberäkningen generera i en viss prisökning för Socialförvaltningen. En exakt beräkning på prisökningen går ej att göra förrän anbud tas in för uppdraget. Den eventuella prisökningen anses dock kunna motiveras utifrån den arbetsmiljöförbättring det förväntas resultera i för anställd personal.

Bedömningen är att det nuvarande arbets sättet hos hemtjänsten är det bästa utifrån nuvarande förutsättningar. Behovet av att kunna schemalägga städ under eftermiddagen, som annars blir tid då personalen inte har uppdrag, samt resultatet av undersökningen av brukarnas upplevelse är viktiga faktorer. Utifrån nuvarande förutsättningar leder att göra förändring avseende utförandet av städ varken till effektivisering, kostnadsminskning eller ökad nöjdhet och därmed är bedömningen att förslaget är att hemtjänsten egen regi fortsätter att utföra serviceinsatsen städ. Om förutsättningarna förändras kan frågan om att lägga städ på entreprenad bli aktuell att titta på igen.

9. Referenser

Andersson, M., & Ardalan, S. (2022). *En fast omsorgskontakt i hemtjänsten*. Stockholm: Riksdagen.

Socialtjänstlag 2001:453. SFS 2022:1034. Stockholm: Socialdepartementet.

Sveriges kommuner och regioner; Kommunal (den 4 oktober 2021). *Om Heltidsresan*. Hämtat från Heltid.nu: <https://heltid.nu/heltid/omheltidsresan.57915.html>

Socialförvaltningen
Ann-Sophie Holgersson
Förvaltningschef

Gemensam familjerätt genom avtalssamverkan

Förslag till beslut

Socialnämnden ingår föreslagna avtal om:

1. En gemensam familjerätt med Danderyds kommun, Lidingö stad och Täby kommun.
2. Införandet av en gemensam familjerätt.

Socialnämnden bemyndigar förvaltningschef att fatta erforderliga beslut vilka föräns för att genomföra organisationsförändringen.

Socialnämnden delegerar till förvaltningschef att ingå personuppgiftsbiträdesavtal.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 24 april 2023 att Vaxholms stad genom avtalssamverkan med Danderyds kommun, Lidingö stad, och Täby kommun ska skapa en gemensam tjänstemannaorganisation för socialnämndens ansvar inom det familjerättsliga området, familjerätten. Den gemensamma organisationen ska träda i kraft under andra kvartalet 2024.

Socialnämnden ska nu ingå avtalssamverkan med Danderyds kommun, Lidingö stad och Täby kommun om gemensam familjerätt. För övergången till den nya organisationen behöver parterna ingå ett avtal för samverkan under införandet mellan oktober 2023 och april 2024. Socialförvaltningen i Danderyd har tagit fram förslag till dessa två avtal.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har gjorts i utredningsskedet.

Jämställdhetsperspektivet

Förslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv.

Måluppfyllelse

Målet med en gemensam familjerätt är att uppnå samordningsvinster i form av en mer effektiv, mindre sårbar verksamhet med bred kompetens. Vidare syftar en gemensam familjerätt till att säkerställa

kontinuiteten i verksamheten, vilket bidrar till hög rättssäkerhet, likabehandling och inte minst en god kvalitet i verksamheten.

Finansiering

Inom ram.

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande Gemensam familjerätt genom avtalssamverkan, Ann-Sophie Holgersson, 23-08-25
2. Avtalssamverkan om gemensam familjerätt
3. Avtalssamverkan för införandet av en gemensam familjerätt
4. Kostnader i införandet av en gemensam familjerätt

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Socialförvaltningen, Ann-Sophie Holgersson

För kännedom: Danderyds kommun socialforvaltning@danderyd.se
Lidingö stad omsorgs-och.socialforvaltningen@lidingo.se
Täby kommun son@taby.se

Avtal om gemensam familjerätt

Detta avtal reglerar av parterna överenskommen drift av en gemensam familjerättslig verksamhet (Familjerätten). Med familjerätt avses verksamhet med åtaganden enligt § 3. Avtalet är upprättat med stöd av 9 kap. 37 § kommunallagen, KL. Uppdragsgivarens övergripande och yttersta ansvar för familjerätten enligt gällande lagstiftning kan inte överlåtas och har inte genom detta avtal överlåtit till uppdragstagaren.

§ 1 Parter

Detta avtal har upprättats mellan Danderyds kommun (uppdragstagare) och Lidingö stad, Täby kommun och Vaxholms stad (uppdragsgivare). Parterna benämns gemensamt Parterna och var för sig som parten eller enligt ovan.

§ 2 Syfte

Parterna är eniga om att samverka i gemensam drift är ett bra sätt att utveckla och stärka familjerätten till gagn för kommunernas invånare inklusive barnets bästa. Syftet med gemensam drift är att långsiktigt säkerställa kontinuitet, kompetensförsörjning, metodutveckling, rättssäkerhet och god kvalitet.

§ 3 Uppdragstagarens åtaganden

Familjerätten kommer att bedrivas inom en egen enhet eller motsvarande organisatoriska form hos uppdragstagaren. Samtal och besök till familjerätten kommer i första hand att genomföras i verksamhetens lokaler hos uppdragstagaren. Om det finns särskilda skäl för det eller om det i övrigt bedöms ändamålsenligt kan uppdragstagaren planera in samtal/besök i uppdragsgivarens lokaler.

Uppdragstagaren åtar sig att, till uppdragsgivaren, tillhandahålla familjerätt enligt följande:

- Ge allmän information, vägledning och stöd i familjerättsliga frågor till medborgare.
- Informationssamtal innan någon part går vidare till domstol (5 kap. 3 a § Socialtjänstlagen, SoL)
- Utredningar rörande faderskap och föräldraskap, utöver motsvarande S-protokoll (2 kap. 1 § samt 2 kap. 8a föräldrabalken, FB).
- Samarbetssamtal på initiativ av föräldrar eller på uppdrag av rätten (5 kap. 3 § SoL samt 6 kap. 18 § FB).
- Stödja föräldrar i att träffa avtal gällande vårdnad, boende och umgänge (6 kap. 6 §, 14a §, 15a, 17a § FB samt 7 kap. 7 § FB).
- lämna snabbupplysningar efter begäran från domstol (6 kap. 19 § andra stycket samt 6 kap. 20 § FB).
- Avge utredningar gällande vårdnad, boende och umgänge på uppdrag från domstol (6 kap. 19 § tredje stycket FB).
- lämna yttrande till domstol om möjlighet till umgängesstöd (6 kap. 15 c § FB).
- Hantera verkställighet av umgängesstöd (6 kap. 15 c § FB).
- Utredningar om medgivande för internationell adoption (6 kap. 12 § SoL).
- Avge adoptionsyttrande på uppdrag av domstol (4 kap. 14 § FB).
- Uppföljningsrapporter efter genomförd adoption.

- Utredningar avseende barn som står utan vårdnadshavare på grund av att en eller båda föräldrarna dör (6 kap. 9 § FB).
- Namnändringen på uppdrag från domstol. (Lag 2016:1013, 44 § och 45 §).
- Avge passyttranden på uppdrag från Polismyndigheten med undantag för barn som är placerad av socialtjänsten enligt LVU eller SoL för att placeringsansvarig handläggare har kunskap om barnets situation och därav ska handlägga frågan. (Lag 1979:664, 3 § 2 st.)
- Godkänna avtal om underhållsbidrag för längre period än tre månader (7 kap. 7 § FB).
- Samverka med andra huvudmän och organisationer inom verksamhetsområdet.
- Talan vid ändring av umgänge (6 kap. 15 a § första stycket FB).
- Talan vid umgänge med närstående (6 kap. 15a § andra stycket FB).
- Gruppverksamhet utifrån det familjerättsliga området (utvecklingsområde framåt som inte kommer erbjudas från start).

Uppdragstagaren ska utföra uppdraget fackmässigt och med omsorg. Uppdragstagaren ska se till att uppdraget utförs i enlighet med de mål och riktlinjer som uppdragsgivaren har bestämt för verksamheten samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för uppgifterna.

§ 4 Avgränsningar

Uppdragsgivaren har fortsatt ansvar för handläggning och beslutsfattande av följande uppgifter:

- Ändring av vårdnad på grund av förälders missbruk eller försummelse eller i övrigt brister i omsorgen (6 kap. 7 § FB).
- Ansökan om överflyttning av vårdnad för barn som stadigvarande vårdats och fostrats i familjehem (6 kap. 8 § FB).
- Ansöka om överflyttning av vårdnad till särskild förordnad vårdnadshavare (6 kap. 9 § FB).
- Ansökan om överflyttning av vårdnad från särskild förordnad vårdnadshavare till någon eller båda av barnets föräldrar (6 kap. 10 § FB).
- Ändring av vårdnad på grund av att en förälder är varaktigt förhindrad att utöva vårdnaden (6 kap. 8 a § FB.)
- Ansökan om särskilt förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn (6 kap. 8a § FB, eller 6 kap 9 § FB om vårdnadshavarna är avlidna).
- Ansökan om entledigande av olämplig särskilt förordnad vårdnadshavare eller när särskilt förordnad vårdnadshavare begär entledigande (6 kap. 10c § FB).
- Beslut om åtgärder mot den ena vårdnadshavarens samtycke (6 kap. 13a § FB).
- Ansökan om bistånd till kontaktperson vid umgänge (4 kap. 1 § SoL).
- Enkla faderskapsärenden motsvarande S-protokoll (2 kap. 1 § FB).

§ 5 Uppdragsgivarens åtagande

Uppdragsgivaren ska:

- Ansvara för förberedelser, upprättande av beslutsförslag och föredragning av ärenden där beslutanderätten inte delegerats till handläggare hos uppdragstagaren.
- Vid förfrågan tillhandahålla lokal för besök/samtal som genomförs hos uppdragsgivaren.

§ 6 Beslutsfattande/delegation

Uppdragsgivaren får ge en anställd hos uppdragstagaren i uppdrag att besluta på uppdragsgivarens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden (extern delegation). Denna rätt innefattar även möjlighet till vidaredelegation i de fall beslutanderätten har delegerats till förvaltningschef.

Det är ansvarig nämnd hos uppdragsgivaren som bestämmer i vilken omfattning delegation ska ske och vad som i övrigt ska gälla fråga om den delegerade beslutanderätten.

Uppdragstagaren ansvarar för att uppdragsgivaren har tillgång till uppdaterad personallista och underrättas om personella förändringar av betydelse för uppdragets utförande.

Beslut som fattas med stöd av delegation ska av uppdragstagaren anmälas till uppdragsgivaren på det sätt och i den tid som uppdragsgivaren anvisar.

Dessa bestämmelser hindrar inte nämnden från att när som helst ändra eller återkalla tidigare medgiven delegation.

§ 7 Administration

Under aktiv handläggning av ett ärende ansvarar uppdragstagaren för förvaring av aktuell dokumentation. Allmänna handlingar som inte kan hanteras elektroniskt, hanteras av uppdragstagaren fram till gallring och arkivering. Sådana handlingarna ska hållas ordnade och, i den mån de inte diarieförs hos uppdragsgivaren, diarieföras hos uppdragstagaren. Vid arkivering sänds aktuella handlingar till uppdragsgivaren.

Uppdragsgivaren får delegera rätten att gallra handlingar enligt uppdragsgivarens dokumenthanteringsplan till anställda hos uppdragstagaren. Uppdragstagaren ansvarar för utlämnande av allmänna handlingar inom ramen för uppdraget som förvaras hos uppdragstagaren, om utlämnandet inte hindras av sekretess. Formellt beslut om att avslå begäran om utlämnande av allmän handling fattas enligt respektive kommuns delegationsordning.

Uppdragstagarens öppettider för familjerätten tillämpas.

Danderyds ansvar som personuppgiftsbiträde i förhållande till de övriga Parterna som regleras i ett separat personuppgiftsbiträdesavtal.

§ 8 Uppföljning av samverkan

Parterna har rätt att kontrollera och följa upp verksamheten. Bägge parter är skyldiga att medverka i uppföljning och utvärdering av verksamheten. Uppdragstagaren tar emot och utreder eventuella klagomål mot verksamheten.

Uppdragsgivaren har genom ansvarig nämnd rätt till löpande insyn i den familjerättsliga verksamheten och de personärenden som är hänförliga till uppdragsgivarens verksamhetsområde.

Årlig verksamhetsberättelse och ekonomisk bokslutsrapport ska upprättas av uppdragstagaren och redovisas till respektive uppdragsgivare.

Uppdragstagaren ansvarar för årlig inlämning av uppgifter till SCB.

Samverkansmöten mellan uppdragstagaren och uppdragsgivaren ska genomföras minst två gånger per år hos uppdragstagaren. Uppdragstagaren ansvarar för att protokollföra dessa möten.

§ 9 Ersättning

Uppdragsgivaren ska till uppdragstagaren betala uträknad ersättning per år.

Ersättningen är baserad på uppdragstagarens kostnader för familjerättens verksamhetsår 2022. Kostnadsfördelningen baseras på uppdragsgivarens befolkningsmängd per den 1 januari varje år i relation till övriga kommuners befolkningsmängd. En procentuell kostnadsfördelning som täcker uppdragstagarens kostnader för den gemensamma familjerätten.

Ersättningen revideras årligen till följd av sedvanlig löne- och prisuppräkning utifrån konsumentprisindex (KPI) och eventuella förändringar i befolkningsmängd. Den reviderade kostnaden ska meddelas skriftligen när beslut fattats av uppdragstagaren. Senast den 15 december varje år ska information om preliminärt beräknad ersättning för nästkommande år lämnas till uppdragsgivaren.

Uppdragstagaren ansvarar för regelbunden dialog kring eventuella budgetförändringar och oförutsedda händelser som kan påverka kostnaden. Vid den typen av händelser äger samtliga parter rätt att omförhandla avtalet även för löpande avtalsår enligt bestämmelsen om omförhandling i § 14.

§ 10 Fakturering

Uppdragsgivaren ska betala sin andel av kostnaderna för verksamheten till uppdragstagaren enligt vad som anges i § 9. Uppdragstagaren ska fakturera uppdragsgivaren i efterskott för varje tertial. Om inte annat framgår på fakturan ska fakturan betalnings inom 30 dagar från fakturans ankomstdag.

§ 11 Dröjsmålsränta

Vid försenad betalning debiteras dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen. Fakturerings-, påminnelse- eller förseningsavgifter utgår inte.

§ 12 Avtalstid och uppsägningsvillkor

Avtalet gäller från och med 2024-05-01 och löper tills vidare med ett års uppsägningstid. Avtalet kan bara sägas upp till utgången av varje kalenderår. Uppsägning ska ske skriftligen och delges de andra parterna.

§ 13 Ändringar och tillägg

Tillägg och ändringar av detta avtal ska ske skriftligen för att vara gällande och undertecknas av behöriga företrädare för respektive part. Ändringar och tillägg ska för att vara gällande beslutas av samma organ som hos respektive part beslutat om att ingå avtalet.

§ 14 Omförhandling

Parterna är överens om att avtalsamverkan ska anpassa sig till nya förhållanden som kan uppstå under avtalsperioden och på bästa sätt försöka tillgodose varandras förutsättningar och behov.

Samtliga parter har rätt att begära omförhandling av detta avtal om det under avtalstiden sker väsentliga förändringar av de förutsättningar som avtalet baseras på. Omförhandling ska skriftligen begäras hos de andra parterna så snart beskriven orsak föreligger. Rätten till begäran om omförhandling innebär inte någon rätt till ändring av avtalets innehåll.

§ 15 Hävning

Om någon av parterna väsentligen åsidosätter sina skyldigheter enligt detta avtal, och inte efter skriftligt påpekande vidtar åtgärder för att för att uppfylla sina åtaganden, har annan part rätt att säga upp avtalet till upphörande i förtid.

En hävning ska meddelas skriftligen och delges alla parter. Hävningen innefattar motivering och information om när hävningen träder i kraft. Hävningstidpunkten beslutas i varje enskilt fall och avgörs av hävningsgrundens karaktär. Under tiden fram till dess avtalet upphör till följd av hävningen gäller avtalets villkor.

§ 16 Befrielsegrunder (force majeure)

Uppdragstagaren fritas från skyldigheten att fullgöra sin del av avtalet och från att erlægga skadestånd om dennes åtaganden inte alls eller endast till onormalt hög kostnad kan fullgöras på grund av krig eller upplöpp, arbetsinställelse, blockad, eldsvåda, ingrepp av myndighet eller annan därmed jämförlig händelse som uppdragstagaren inte råder över och inte heller kunnat förutse. Arbetskonflikt som har sin grund i uppdragsgivarens brott mot kollektivavtal får inte åberopas som befrielsegrund.

För att part ska ha rätt att göra gällande befrielsegrund ska denne utan dröjsmål underrätta annan part om uppkomsten därav, liksom om befrielsegrundens upphörande. Part ska informera annan part om när fullgörelse beräknas kunna ske. Parten är skyldig att genast utföra åligganden enligt avtalet när händelse av här angivet slag upphör.

Föreligger ovannämnda omständigheter har uppdragsgivaren rätt att så länge de består, själv utföra uppdragstagarens åtaganden.

Om avtalets fullgörande till väsentlig del förhindras på grund av force majeure-händelse för längre tid än en (1) månad äger vardera parten utan ersättningskyldighet skriftligen häva avtalet.

§ 17 Ingående av avtalet

Detta avtal ingås genom att behöriga organ för vardera av parterna fattat beslut om det och att avtalet därefter behörigen undertecknas av samtliga parter.

Avtalet träder i kraft den 2024-05-01.

§ 18 Utväxling av avtal

Detta avtal har upprättats i fyra exemplar, varav parterna tagit varsitt.

§ 19 Påskrifter

Danderyds kommun

Datum

Signatur

Namnförtydligande

Titel

Lidingö stad

Datum

Signatur

Namnförtydligande

Titel

Täby kommun

Datum

Signatur

Namnförtydligande

Titel

Vaxholms stad

Datum

Signatur

Namnförtydligande

Titel

Avtalssamverkan för införandet av gemensam familjerätt

§ 1 Parter

Detta avtal har upprättats mellan Danderyds kommun (uppdragstagare) och Lidingö stad, Täby kommun och Vaxholms stad (uppdragsgivare). Parterna benämns gemensamt Parterna och var för sig som parten eller enligt ovan.

§ 2 Bakgrund

Under våren 2023 har Lidingö, Vaxholm, Täby och Danderyd fattat beslut om att genom avtalssamverkan driva familjerättsverksamheten gemensamt. Danderyd är värdkommun för den gemensamma organisationen. Handläggarna kommer att organiseras under en enhetschef inom socialförvaltningens familjeavdelning.

§ 3 Införandet

Inom ramen för beslutet om avtalssamverkan ingår Parterna detta avtal om införandet av gemensam familjerätt. Införandet omfattar övergången till den gemensamma organisationen för familjerätt och förberedelser inför verksamhetsstart.

Parterna ansvarar gemensamt för införandet.

§ 4 Projektorganisation

För införandet ska det finnas en kommungemensam styrgrupp. Parterna noterar att Danderyd som värdkommun även har en lokal införandegrupp.

§ 4.1 Kommungemensam styrgrupp

Den kommungemensamma styrgruppen ska ha ett första möte i oktober 2023. Vardera parten avgör vem som ska företräda i den kommungemensamma styrgruppen. Styrgruppen avgör vilka frågor som ska hanteras i styrgrupp och hur ofta den ska sammanträda. Styrgruppen övergripande ansvar är att gemensamt säkerställa att Familjerätten kan starta som planerat enligt fattade beslut om avtalssamverkan.

§ 4.2 Införandegrupp i Danderyd

Danderyds införandegrupp sammanträder fjärde vecka fram till verksamhetsstart och består av socialdirektör, avdelningschef, projektledare, enhetschef, HR-konsult, HR- chef och kommunjurist.

Avtalssamverkan för införandet av gemensam familjerätt

§ 5 Personella resurser för införandet

Parterna är överens om att

- Enhetschef för Familjerätten ska arbeta heltid med införandet från och med 2 oktober 2023. Kostnaderna för rekrytering och lön, inklusive PO-tillägg och OH-kostnader, fördelas mellan Parterna enligt § 6 nedan.
- Danderyd tillhandahåller en projektledare som arbetar 50 procent av en heltid med införandet under åtta månader. Kostnaderna för lön inklusive PO-pålägg fördelas mellan Parterna enligt § 6 nedan.
- Parterna ska utse lämpliga specialistfunktioner att delta i införandeprojektets arbetsgrupper. Kostnaderna för de personer som deltar i arbetsgrupperna bärs av respektive Part.

§ 5.1 Enhetschefs uppdrag

Enhetschefen rapporterar till familjeavdelningens avdelningschef och ansvarar för verksamhetsnära frågor samt för uppstart av verksamheten enligt följande

- Ärendeprocessen så som rutiner, dokumentation och hur nämndbeslut i hemkommunerna ska hanteras
- Organisation, arbetsbeskrivning, personalrelaterade frågor inklusive övergång, eventuell rekrytering, förberedelse för personal
- Utveckla umgängesverksamhet beroende på vad utredningen visar
- Övergången mellan verksamheterna med pågående ärendehantering
- Medborgarinformation och e-tjänstansökan

§ 5.2 Projektledarens uppdrag

Projektledaren rapporterar till den kommundemensamma styrgruppen samt införandegruppen i Danderyd. Projektledaren ansvarar för vidare utredningsuppdrag baserat på den utredning som utgjort underlag för politiska beslut, drift av projektorganisationen med styrgrupp och projektgrupper enligt följande

- Samordna styrgrupp och projektgrupper
- Informationskanaler mellan kommunerna
- Avtalsfrågor
- Utredda om och hur umgängesstödsverksamhet ska införas i den gemensamma verksamheten
- Utredda om och hur ett administrativt stöd ska införas i den gemensamma verksamheten
- Arkivhantering
- Verksamhetssystem
- GDPR, data och personsäkerhet

Avtalssamverkan för införandet av gemensam familjerätt

- Lokaler och inventarier

5.3 Arbetsgruppernas uppgifter

Arbetsgrupperna rapporterar till projektledaren och drivs av projektledare, enhetschef eller specialistfunktion i Danderyd som definierar behov och uppdrag. Parterna utser lämpliga specialistfunktioner att delta i arbetsgrupperna.

§ 6 Kostnadsfördelning

Kostnader det medför med en anställd projektledare och en enhetschef under införandet fördelas mellan parterna genom nedan fördelningsnyckel beräknat på antal invånare. Beräkningen är en kalkyl och debitering kommer att ske utifrån faktisk kostnad.

Förseñas starten av Familjerätten ska kostnaderna för enhetschefen (100 procent) fortsatt fördelas enligt modellen nedan. Vid försenad start ska omfattningen på projektledarens uppdrag omförhandlas, varefter kostnaderna fördelas enligt nedan.

Belopp i tkr	Danderyd	Lidingö	Täby Vaxholm	Totalt	
Procentuell kostnadsfördelning för den nya organisationen beräknat på antal invånare	20%	29%	44%	7%	100%
Kostnadsfördelning 2023	91 000	131 950	200 200	31 850	455 000
Kostnadsfördelning 2024	95 666	138 716	210 466	33 483	478 331
Sammanlagd kostnadsfördelning	186 666	270 666	410 666	65 333	933 331

Specifikation för kostnaderna finns i bilaga 1 personalkostnader i Danderyds kommun för införandet av gemensam familjerätt.

§ 6.1 Debitering

Danderyd debiterar Lidingö, Täby och Vaxholm i december 2023 och i juni 2024 efter att beräkning om faktisk tid säkerställts. Vid försenad betalning debiteras dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen (1975:635). Fakturerings-, påminnelse- eller förseningsavgifter utgår inte.

Avtalssamverkan för införandet av gemensam familjerätt

§ 7 Delegering av beslutanderätt

Inom ramen för de fattade besluten om avtalssamverkan delegerar Parterna till socialdirektören i Danderyd att fatta de beslut som kan erfordras för införandet.

§ 8 Avtalstid

Detta avtal gäller från och med att det behörigen har beslutats och därefter undertecknats av samtliga Parter. Avtalet gäller fram till datum för verksamhetsstart för den gemensamma familjerätten.

§ 9 Påskrifter

Danderyds kommun

Datum

Signatur

Namnförtydligande

Titel

Lidingö stad

Datum

Signatur

Namnförtydligande

Titel

Täby kommun

Datum

Signatur

Namnförtydligande

Titel

Vaxholms stad

Datum

Signatur

Namnförtydligande

Titel

Bilaga 1

Personalkostnad i Danderyds kommun för införandet av gemensam familjerätt

Enhetschef är beräknad att arbeta 7 månader innan verksamhetsstart som planeras till maj 2024. Beräkningen nedan grundar sig på 7 månaders heltidstjänst mellan oktober 2023-april 2024. Tre månader 2023 och 4 månader 2024. Nyrekrytering varav OH kostnader tillkommer.

Projektledare är beräknad att arbeta 50% under 8 månader. Fem månader 2023 och 3 månader 2024. Befintlig tjänst varav OH kostnader är exkluderade. Beräkningen är gjord på 4 månaders 100% tjänst vilket motsvarar 50% i 8 månader. 2,5 månader 2023 och 1,5 månader 2024.

Beräkning 2023

Chef	85 000 kr x 3 månader	= 255 000 kr
OH kostnader	8 333 kr x 3 månader	= 24 999 kr
Projektledare	70 000 kr x 2,5 månader	= 175 000 kr
<i>Sammanlagt</i>		= 454 999 kr

Beräkning 2024

Chef	85 000 kr x 4 månader	= 340 000 kr
OH kostnader	8 333 kr x 4 månader	= 33 332 kr
Projektledare	70 000 kr x 1,5 månader	= 105 000 kr
<i>Sammanlagt</i>		= 478 332 kr

Sammanlagd beräkning

Chef	85 000 kr x 7 månader	= 595 000 kr
OH kostnader	8 333 kr x 7 månader	= 58 331 kr
Projektledare	70 000 kr x 4 månader	= 280 000 kr
<i>Sammanlagt</i>		= 933 331 kr

Socialförvaltningen
Kristina Mårtensson
MAS/Kvalitetsstrateg

Sammanställning avvikelser, synpunkter och klagomål. Kvartal 2 2023

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet

Sammanfattning

I begreppet avvikelser innefattas samtliga fel, brister och risker som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder hade vidtagits.

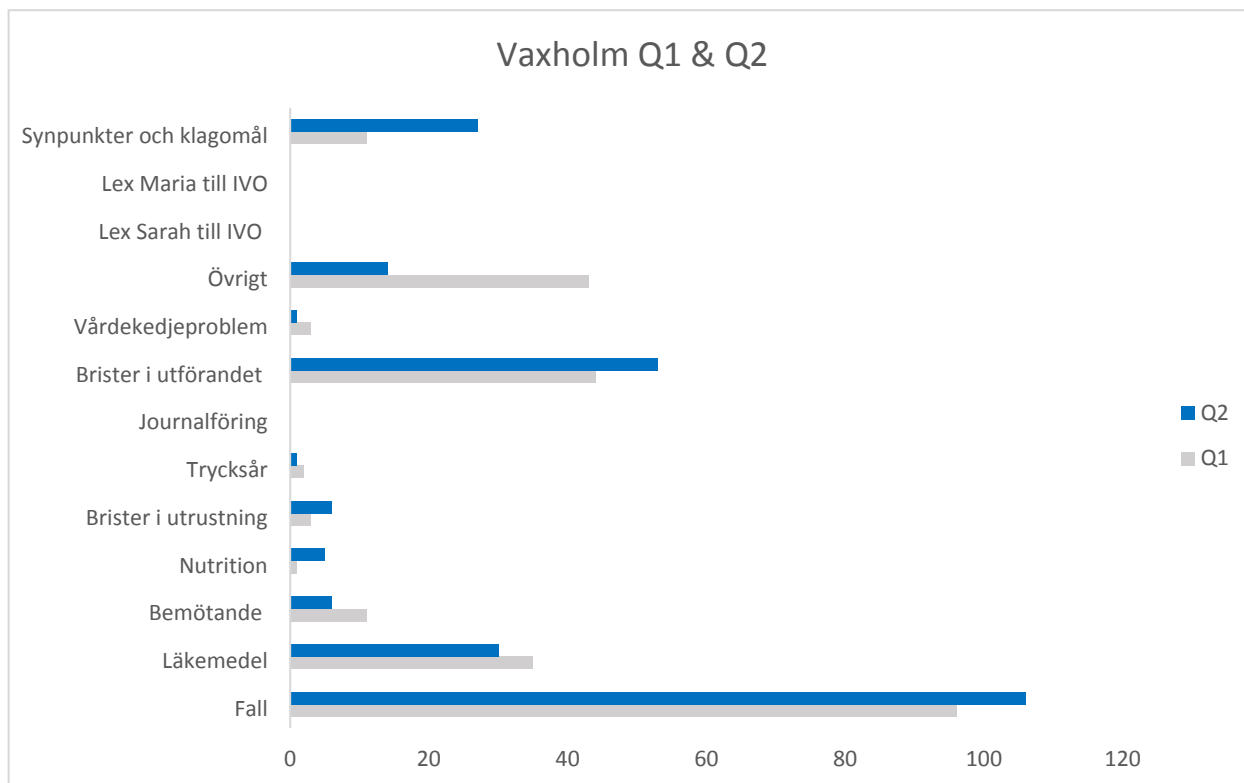
Analyser av inrapporterade avvikelser etc. utgör en del av kvalitetsarbetet. En fungerande avvikelse-, synpunkts- och riskhantering ger information om hur verksamheten fungerar samt vilka eventuella risker som föreligger. Avvikelser, synpunkter och klagomål ska ses som en möjlighet till utveckling.

Avvikelser rapporteras från eller till verksamheter som drivs enligt Socialtjänstlagar som SoL och LSS, samt Hälso- och sjukvårdslagstiftningar som Hälso- och sjukvårdslagen, Patientsäkerhetslagen och Patientlagen.

Förvaltningen har många utförare i privat regi, inhämtning och analys av avvikelser utgör en viktig del i kvalitetsuppföljning och utvecklingsarbetet.

Ärendebeskrivning

En fungerande avvikelse-, synpunkts- och riskhantering ger information om hur verksamheten fungerar samt vilka eventuella risker som föreligger och är en viktig del i kvalitetsarbetet och uppföljning. Socialförvaltningen har tagit fram en rutin som gäller från 1 januari 2022 där rapportering sker i strukturerad mall som är lika för alla utförare. Mallen möjliggör att strukturerat kunna följa verksamheternas arbete och göra jämförbara analyser och slutsatser. Mallen tydliggör även de områden där det föreligger en underrapportering av avvikelser och där det finns behov av att förbättra och utveckla rutiner och arbetsätt. Analysen utgår i från kommunen i helhet.

Det är ett totalt sett ett lågt antal avvikelser rapporterat i alla kategorier, de största kategorierna analyseras nedan och en detaljerad tabell finns bifogat i ärendet.

Fall:

Fallavvikelser är den största kategorin av avvikelser i kommunen och finns representerad i alla verksamheter. Avvikelseberor till stor del på att det bor individer med hög ålder samt kognitiv nedsättning som saknar sjukdomsinsikt och gör egna förflyttningar samt även yngre brukare med neurologiska sjukdomar som rör sig självständigt och faller frekvent.

Många insatser har gjorts genom åren och förbättringsarbete med förebyggande åtgärder sker kontinuerligt.

Åtgärder för att förhindra upprepning utförs på individnivå (information till den enskilde, den enskilde uppmanas att inte utföra förflyttning på egen hand utan planera/larma efter personal innan önskad förflyttning, användning av relevant hjälpmedel mm). Vid de fall där åtgärderna inte har haft önskvärd effekt planeras nya åtgärder i form av utökad tillsyn eller andra åtgärder.

Brister i utförandet:

Ökningen av avvikelser inom denna kategori beror delvis på att enheterna nu ej använder kategorin "övrigt" felaktigt längre vid uteblivna insatser, därav ses också en minskning av antalet inom den kategorin.

En stor del av antalet avvikelser i denna kategori beror på uteblivna taxiresor mellan daglig verksamhet och boende inom LSS.

Övriga avvikelser gäller brister i följsamhet av rutiner, brister i tillsyn, kommunikationsbrist samt felaktigt utförd eller försenad insats/åtgärd. Planerade åtgärder utförs på verksamhetsövergripande nivå (genomgång av rutiner, förändring av arbetsrutiner, handledning, utbildning/diskussion i personalgrupper på olika verksamheter mm) och uppföljning sker kontinuerligt.

Läkemedel:

En viss minskning av avvikelser noteras på SÄBO men förbättringsarbetet med följsamhet av rutiner, kommunikation mellan personal samt överrapportering vid skiftbyten fortlöper. Åtgärder som utförts på enhetsnivå har omfattat genomgång av rutiner, schemaplanering, bemanning, förändring i rapporteringsrutin samt återtagande av delegeringar. Arbetet med förbättringsåtgärder följs upp löpande.

Synpunkter/klagomål:

Inkomna synpunkter och klagomål har ökat under kvartalet, främst inom LSS. Olivia omsorg har under våren arbetat aktivt med strukturen och hanteringen av inkomna synpunkter och klagomål vilket kan vara en av förklaringarna till den ökade registreringen. De klagomål som kommit in berör främst kommunikation och bemötande samt missnöje med stödinsatser. Det är för tidigt att dra slutsatser och analyser av ökningen. Uppföljning kommer ske löpande under året samt vara ett fokusområde i den verksamhetsuppföljning som sker under hösten.

Bedömning

Den nya strukturen för rapportering har fungerat bra och alla verksamheter har inkommit med rapporter och egna analyser kvartalsvis eller oftare. Mallen tydliggör och definierar avvikelser och det går att se skillnader mellan olika kategorier, kvartal men även mellan verksamheter med liknande uppdrag och ansvar.

De redovisade avvikelserna bedöms i helhet inte vara av allvarlig karaktär, eller ha en allvarlig omfattning. Trender i olika kategorier kommer fortsätta följas under årets kommande kvartal.

Inga händelser har lett till anmälningar till IVO.

Samarbetet med utförare, både privat och i egen regi fungerar bra och det är ett gemensamt arbete att utveckla och förbättra våra verksamheter. Rapporteringen av avviker skall ses som en viktig del i kvalitetsutvecklingen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2023-08-28

Data avvikelser q2

**VAXHOLMS
STAD**

Tjänsteutlåtande

2023-08-28

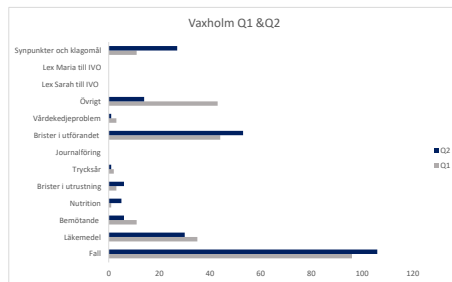
Änr SN 2023/6.771

4 av 4

Kopia på beslutet till:

För kännedom: Akten

Avvikelseområden	Typ av avvikelse	Forenade		Olivia		Omsorgsprof		Olir AB		Tisa AB		Totalt alla verksamheter Q2
		Care (SÄBO)	Omsorg (LSS)	Hemtjänst Egen regi	Hemtjänst (Hemtjänst)	fsen (Hemtjänst)	(Hemtjänst)	(Hemtjänst)	(Hemtjänst)			
Fall	Fall som lett till allvarlig värdskada				7							7
Fall	Fall som lett till måttlig/lindrig värdskada	2			12	1				4		19
Fall	Fall utan värdskada	45	3	29		1		2				80
Läkemedel	Utebliven dos	23	4			1						27
Läkemedel	För hög dos					1						1
Läkemedel	Fel i iordningsställandet (dosett/apodos)			1			1					2
Läkemedel	Förväxling av patient/läkemedel											0
Läkemedel	Felhantering/svinn av narkotikaklassade läkemedel											0
Läkemedel	Fel i ordinationen											0
Bemötande	Höt och våld mot brukare	2	1									3
Bemötande	Övriga brister i bemötande	3										3
Brister i utrustning (medicintekniska/tekniska)	Brister som lett till allvarig värdskada							1			1	2
Brister i utrustning (medicintekniska/tekniska)	Brister som lett till måttlig/lindrig värdskada	1	1						2			4
Nutrition	Nutrition				1			1		3		5
Trycksår uppkomna på enheten	Grad 1									1		1
Trycksår uppkomna på enheten	Grad 2											0
Trycksår uppkomna på enheten	Grad 3											0
Trycksår uppkomna på enheten	Grad 4											0
Journalföring	Brister i dokumentation HSL											0
Journalföring	Brister i dokumentation Sol											0
Brister i utförandet Sol	Felaktigt utförd insats/åtgärd	2	5									7
Brister i utförandet Sol	Färskad insats/åtgärd	23		1		2						26
Brister i utförandet Sol	Förvärdad insats/åtgärd											0
Brister i utförandet Sol	Otillräckligt utförd insats/åtgärd	5	6									11
Brister i utförandet Sol	Utebliven insats/åtgärd	8	1									9
Värdekedjeproblem	Värdekedjeproblem					1						1
Övrigt	Övrigt	5	6	3								14
Antal Lex Sarahmålningar som skickats in till Lex Sarah												0
Antal Lex Mariaomålningar som skickats in till Lex Maria												0
Synpunkter och klagomål	Synpunkter och klagomål	10	13	1		1		2				27
Summa		106	64	54		9		7		9		249

	Q1	Q2
Fall	96	106
Läkemedel	35	30
Bemötande	11	6
Nutrition	1	5
Brister i utrustning	3	6
Trycksår	2	1
Journalföring	0	0
Brister i utförandet	44	53
Värdekedjeproblem	3	1
Övrigt	43	14
Lex Sarah till IVO	0	0
Lex Maria till IVO	0	0
Synpunkter och klago	11	27

Socialförvaltningen
Jan Sjöström
Verksamhetsutvecklare

Remissvar på Partiet Livbojen Vaxholmsdemokraterna att utreda hur Vaxholm kan återkommunalisera all äldreomsorg.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen tillstyrka kommunfullmäktige besluta

Motionen avslås.

Sammanfattning

Partiet Livbojen Vaxholmsdemokraterna har en motion yrkat om att införa Lomma-modellen i Vaxholm och därför utreda hur Vaxholm kan återkommunalisera all äldreomsorg.

Socialnämnden är remissinstans för motionen.

Lomma återkommunaliserade 2019 sin hemtjänst och särskilt boende. De särskilda boendena togs hem i egen regi efter låga betyg i Socialstyrelsens årliga brukarundersökning. Moderatstyret bedömde att det inte måste bli dyrare för kommunen att driva äldreboenden i egen regi. Hemtjänsten återtogs för att Attendo inte ville fortsätta med driften.

Ekonomiska utfall samt kvalité har granskats för Lomma och Vaxholm för perioden 2019 till 2022. Uppgifterna har hämtats från Kolada (Kommun och Landstingsdatabasen).

Upplevd kvalité för hemtjänsten i Vaxholm har minskat till nivå som riket i övrigt. Nöjdheten hos privata utförare är mycket hög och för egen regi lägre än snittet i riket. Kostnaderna per hemtjänsttagare har ökat även för Vaxholm. Ökningen är lägre än för Lomma och riket.

Upplevd kvalité för hemtjänsten i Lomma har minskat efter övertagandet till egen regi och är lägre jämfört med Vaxholm och riket. Kostnaderna per hemtjänsttagare har ökat och är högre jämfört med riket.

För särskilt boende i Vaxholm har kostnad per brukare minskat i samband att sedan september 2021. Vad gäller upplevd kvalité för 2023 är det svårt att uttala sig om eftersom brukarundersökningen för 2023 inte är publicerad.

Lommas kostnader för särskilt boende per brukare har ökat för perioden och upplevd kvalitet minskat sedan övertagandet till kommunal regi.

Åtgärden att återkommunalisera hemtjänst och särskilt boende i Lomma bedöms inte ha lett till att kostnaderna minskat eller att upplevd kvalitet ökat.

Ärendebeskrivning

Partiet Livbojen Vaxholmsdemokraterna har en motion yrkat om att införa Lomma-modellen i Vaxholm och att:

- utreda hur Vaxholm kan återkommunalisera all äldreomsorg

Socialnämnden är remissinstans för motionen

Lomma återkommunaliserade 2019 sin hemtjänst och särskilt boende med målsättning enligt Lommas moderate kommunalråd, Robert Wenglén, "få mer pang för pengarna".

Motivet var att de särskilda boendena behövde återtas i egen regi efter låga betyg i Socialstyrelsens årliga brukarundersökning. Moderatstyret bedömde att det inte måste bli dyrare för kommunen att driva äldreboenden i egen regi. Hemtjänsten återtogs för att Attendo inte ville fortsätta och för att underskottet var ca 30 miljoner.

Lomma har sedan dess delvis ändrat sin policy och som ett led i utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen i Lomma kommun har serviceuppdraget lagts på entreprenad. Från den 1 januari 2023 kommer städ och tvätt inom hemtjänst att utföras av en privat aktör.

I Vaxholm finns enbart Lov inom hemtjänst. Egen regis marknadsandel är ca 60 procent och det finns tre privata utförare. Driften för Vaxholms särskilda boende är upphandlat och drivs på entreprenad av Forenade Care sedan september 2021.

För att bedöma hur utfallet för Lommas återkommunalisering föll ut visas resultatet i tabellen nedan med jämförande data från Vaxholm. Indikatorer avser år 2019-2022. Syftet är att visa upplevd kvalitet på övergripande för särskilt boende och hemtjänst samt ekonomiska nyckeltal. Vad gäller kvalitetsindikatorer 2021 genomfördes ingen undersökning i riket.

Skillnader i egen regi samt privata (enskild regi) redovisas i tabell nedan.

Tabell hemtjänst

Nyckeltal	Område	2019	2020	2021	2022
Brukarbedömning helhetssyn, andel (%) nöjda	Lomma	78	74	--	67
	Vaxholm	91	88	--	87
	Riket	88	88	--	87
Brukarbedömning - Enskild regi - helhetssyn, andel (%) nöjda	Lomma	--	--	--	--
	Vaxholm	100	94	--	100

Brukarbedömning Offentlig regi - helhetssyn, andel (%) nöjda	Lomma	78	--	--	--
	Vaxholm	89	87	--	84
Kostnad kr/hemtjänstagare	Lomma	305 789	366 774	410 504	388 517
	Vaxholm	233 756	242 574	258 547	275 065
	Riket	291 554	317 763	337 220	371 360

I Lomma har nöjdheten, helhetssyn inom hemtjänst fallit från 78 procent till 67 procent. Kostnaderna har ökat från 2019 med ca 80 tkr per brukare. Enligt bokslutet kvartal 1 2023 beräknas underskottet inom hemtjänsten i Lomma hamna på ca 10 mkr.

I Vaxholm har kostnaderna ökat med ca 40 tkr per brukare. Underskottet inom egen regi uppgick till ca till 2,6 miljoner för 2022. Egen regis underskott är till en stor del förklaringen att kostnaderna per hemtjänstagare ökat de senaste åren. För 2023 bedöms underskottet fortsätta och bedöms hamna på ca -2,8 mkr. Nöjdheten är lägre i egen regi jämfört med privata utförare.

En trend i riket är att kostnaderna ökar samt att den upplevda kvaliteten minskar.

Tabell/ Särskilt boende

Nyckeltal	Område	2019	2020	2021	2022
Brukarbedömning - helhetssyn, andel (%)	Lomma	61	52	--	54
	Vaxholm	69	68	--	59
	Riket	81	81		77
Brukarbedömning - Enskild regi - helhetssyn, andel (%)	Lomma	61	--	--	--
	Vaxholm	--	--	--	--
Brukarbedömning - Offentlig regi - helhetssyn, andel (%)	Lomma	--	--	--	--
	Vaxholm	69	68	--	--
Kostnad kr/boende	Lomma	925 544	902 639	1 012 306	1 131 927
	Vaxholm	1 015 915	1 182 270	1 162 000	988 873
	Riket	870 023	899 606	1 006 692	1 088 299

Kundnöjdheten i Vaxholms äldreboende för 2022 föll till 59 från 69 procent för 2019. Eftersom undersökningen görs i början på året av SCB och att Forenede Care endast haft verksamheten i drift några månader är det inte orimligt att det låga utfallet härrör upplevelser från när driften var i egen regi. Resultatet kan även ha påverkats av den oro som ändrad driftsform kan innebära. Under v40 kommer SCB's årliga brukarundersökning för 2023 publiceras och presenteras för nämnden.

För Lommas del har kundnöjdheten minskat till 54 från 61 procent sedan 2019 och kostnaderna per brukare har ökat under perioden. Särskilt boendes prognos är -8,1 mnkr jämfört med budget för 2023.

Sammanfattningsvis styrks inte antagandet att ett återtagande till egen regi leder till ökad kvalitet och lägre kostnader. Vaxholms utgångsläge och förutsättningar bedöms inte vara densamma som Lommas och därför saknas skäl till åtgärder vad gäller (ägande)former för utförande av insatser inom äldreomsorg.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Jämställdhetsperspektivet

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser/effekter ur ett jämställdhetsperspektiv.

Måluppfyllelse

Föreslagen motion bedöms inte uppfylla målen att öka kvalitet inom hemtjänst och särskilt boende och riskerar att öka kostnaderna.

Finansiering

Det föreslagna beslutet saknar finansiering.

Bedömning

Ett återtagande av hemtjänst och Särskilt boende till egen regi bedöms inte leda till ökad kvalitet och lägre kostnader.

Handlingar i ärendet

- Tjänsteutlåtande, Remissvar på Partiet Livbojen Vaxholmsdemokraterna att utreda hur Vaxholm kan återkommunalisera all äldreomsorg. Jan Sjöström, verksamhetsutvecklare 2023-07-12
- Kvartalsrapport 2023 SN Lomma
- Årsbokslut 2023 SN Lomma
- Lomma tar tillbaka privata äldreboenden
- Lomma service till privat utförare
- Missiv till motionen: Inför Lomma-modellen i Vaxholms äldreomsorg, Livbojen Vaxholmsdemokraterna (LVB)
- Motion, Inför Lomma-modellen i Vaxholms äldreomsorg, motion från Livbojen Vaxholmsdemokraterna (LVB)

Kopia på beslutet till:

För åtgärd: Kommunledningskontoret

**VAXHOLMS
STAD**

Tjänsteutlåtande

2023-07-12

Änr SN 2023/49.73

5 av 5

Kvartalsrapport mars 2023

Socialnämnd

Innehållsförteckning

1 Verksamhet.....	3
1.1 Ytterligare information till nämnden	Fel! Bokmärket är inte definierat.
2 Ekonomi	4
2.1 Utfall/Prognos	4
2.2 Resultatrapport utfall/prognos	4
2.3 Sammanfattande kommentarer kring ekonomiskt utfall och prognos till KS/KF5	
2.4 Kommentarer kring ekonomiskt utfall och prognos till egen nämnd	7

1 Verksamhet

Individ och familjeomsorg

IFO har fokuserat på insatser inom två områden; att stärka individens egen förmåga och möjlighet att ta ansvar, samt att främja integrationen i samhället och på arbetsmarknaden.

Enheten för arbete och integration har tillsammans med handläggarna på ekonomiskt bistånd utökat samarbetet i syfte att tydliggöra kravställande och öka stödet för att nå ökad självständighet och egen försörjning.

Ett starkt öppenvårdsperspektiv, teambaserat arbetssätt och intensiva insatser ger fortsatt effekt för att tillse att familjer och individer får det stöd och den hjälp de behöver. Enheten har arbetat med att utöka utbudet av biståndslösa insatser via råd, stöd samt gruppverksamheter. Arbete med boendestöd för nyanlända familjer med omfattande stödbehov fortgår i syfte att förebygga våld, heder och/eller patriarkala strukturer.

Hälsa- vård och omsorg

Äldreomsorgen befinner sig mitt i en utvecklingsresa och planerade åtgärder och satsningar har givit resultat. Verksamheten fortsätter under 2023 arbetet med utbildning av vårdbiträden till undersköterskor inom ramen för den statliga satsningen Äldreomsorgslyftet. Arbetet med Äldreomsorgsreformen, Lomma kommuns kompetenshöjande satsning, fortgår. Årets utbildningsinsatser är inplanerade och en ökad team- och verksamhetstid har schemalagts inom såväl hemtjänst som särskilt boende.

Förebyggande verksamheten har bytt namn till Förebyggande och *hälsofrämjande verksamhet*. Namnändringen belyser att arbete sker utifrån förebyggande, proaktiva aktiviteter, och hälsofrämjande aktiviteter utifrån fysiska-psykiska -sociala och kulturella perspektiv. Dagverksamheten och kommunens äldrepedagoger har påbörjat ett samarbete kring stärkt fokus på aktiviteter inom de särskilda boendena.

Arbetet med multiprofessionella team har implementerats. En utbildningsinsats i multiprofessionellt teamarbete för medarbetare inom hemtjänsten genomfördes under januari och februari tillsammans med avdelning HSL, myndighet, och förebyggande verksamhet och har givit ett positivt resultat.

Heltid som norm har implementerats med ett positivt ekonomiskt resultat. Ett nytt schemaplaneringssystem, Timecare, har underlättat planering och schemaläggning för att kunna säkerställa en kostnadseffektiv bemanning. Därtill har samarbetet mellan avdelningarna på särskilt boende och mellan olika hemtjänstområden utökats, vilket syftar till ett mer effektivt nyttjande av befintliga personalresurser samt en högre kvalitet.

Inom hemtjänsten pågår arbete med genomförandeplaner och taggsystem för att kunna mäta brukares vårdbehov samt anpassa schemaläggning utifrån förändrade behov.

Det pågående satsningen med förbättrad ute- och inomhusmiljö på de särskilda boendena har fallit väl ut och målet att kommunens särskilda boende ska vara hemtrevliga och inbjudande bedöms snart vara uppnått.

Funktionsstöd

Gruppboendestaden Lillevångsgatan har öppnat och tagit emot sina första brukare. Brukarna på Lillevångsgatan har ett större omvårdnadsbehov än vad kommunen tidigare varit rustad för att möta.

Att erbjuda invånare som finns inom personkretsen för LSS boende i sin hemkommun möjliggör kvalitetssäkring av omvårdnaden för en mindre kostnad än vid extern placering.

För att möta utmaningar kring att rekrytera rätt kompetens i verksamheterna fortsätter arbetet kring att vara en attraktiv arbetsgivare. Utifrån detta har det bland annat under våren arbetats fram en introduktionsplan för nyanställda som en del i att säkerställa kompetensförsörjningen.

2 Ekonomi

2.1 Utfall/Prognos

Driftredovisning	UTFALL			PROGNOS			UTFALL
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	
Nettokostn i tkr							Fg helår
Individ- och familjeomsorg	-14 562	-18 043	3 481	-70 004	-71 004	1 000	-58 891
Hälsa- vård och omsorg	-78 272	-69 790	-8 482	-293 651	-269 951	-23 700	-268 738
LSS-verksamhet	-20 885	-19 849	-1 036	-83 749	-81 749	-2 000	-72 722
SUMMA	-113 719	-107 682	-6 037	-447 404	-422 704	-24 700	-400 351
Investeringar, utgift	0	-1 375	1 375	-5 500	-5 500	0	-492

2.2 Resultatrapport utfall/prognos

Resultatrapport	UTFALL			PROGNOS			UTFALL
	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognos	Budget	Avvikelse	
Nettokostnader i tkr							Fg helår
Intäkter	58 316	54 427	3 889	232 045	217 707	14 338	226 203
Summa intäkter	58 316	54 427	3 889	232 045	217 707	14 338	226 203
Personalkostnader	-88 554	-84 396	-4 158	-356 334	-329 563	-26 771	-306 704
Hyror	-10 542	-10 497	-45	-41 987	-41 987	0	-38 281
Varor, bidrag och tjänster	-72 506	-66 737	-5 769	-279 152	-266 948	-12 204	-279 777
Avskrivningar och internränta	-428	-478	50	-1 975	-1 913	-62	-1 735
Övrigt	-5	-1	-4	-1	0	-1	-57
Summa kostnader	-172 035	-162 109	-9 926	-679 449	-640 411	-39 038	-626 554
Summa Totalt	-113 719	-107 682	-6 037	-447 404	-422 704	-24 700	-400 351

2.3 Sammanfattande kommentarer kring ekonomiskt utfall och prognos till KS/KF

Sammanfattande kommentarer till utfall och prognos till KS/KF

Individ- och familjeomsorg

Utfallet för perioden uppgår till +3,5 mnkr jämfört med budgeten och detta kan delvis härledas till lägre personalkostnader än budgeterat till följd av vakanser.

Utfallet påverkas därtill av intäkter från Migrationsverket för att finansiera flyktingmottagandet. Intäkterna kommer att gå till uppförande av ytterligare boenden samt upprustning av de kollektiva boendena som färdigställdes 2022, utifrån anvisningar och för att säkerställa skäligena bostadsförhållanden för de som mottagits.

IFO har haft kostnader något utöver budget för placeringar för såväl vuxna med eller utan missbruk samt för barn. Placeringarna i familjehem medför en negativ budgetavvikelse. IFO arbetar med att stärka öppenvårdsinsatser och arbete med föräldraskap i syfte att korta ner dessa placeringar. Därtill har olika gruppverksamheter startats med syfte att arbeta förebyggande och därmed nå familjer och individer i behov av stöd i ett tidigare skede.

Kostnader för det ekonomiska bistånd som utbetalats till hushållen har inte stigit nämnvärt trots lågkonjunktur och ökade kostnader. En positiv budgetavvikelse förekommer här med anledning av att denna budget utökades något för året.

Prognosen för IFO visar ett överskott med +1 mnkr.

Hälsa, vård och omsorg

SÄBO

Utfallet för perioden uppgår till -1,1 mnkr jämfört med budgeten som i största del beror på en lägre beläggningsgrad än budgeterat.

Särskilt boendes prognos är -8,1 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen beror till största del på att budgeterade intäkter utgår från en beläggningsgrad på 98 % medan den verkliga beläggningsgraden endast ligger på cirka 90 %.

Boendena har tomma platser utspridda på ett flertal boenden. Det medför att personalkostnaderna inte går att dra ner, då det krävs en viss grundbemanning för att kunna bedriva verksamhet. Utredning pågår kring möjligheten att sätta ett tak för det antal timmar inom hemtjänsten som en brukare är berättigad till. Om ett beslut fattas om ett sådant tak kan det medföra att fler kommuninvånare i behov av insatser kommer vilja ha plats inom särskilt boende, men i vilken utsträckning är dock svårt att förutspå.

Hemtjänst

Utfallet för perioden uppgår till -1,2 mnkr och består till största delen av kostnader för övertid och timlöner som i sin tur beror på det ökade behovet, korttidsfrånvaro och vård av barn. Vakanta tjänster och brist på timvikarier har resulterat i övertid hos ordinarie personal.

Hemtjänsten lämnar en prognos motsvarande -10,3 mnkr jämfört med budget. Brukarbehovet ökar succesivt och kvarboendepincipen har bidragit till stort antal hemtjänsttimmar. Dagens ersättningsmodell tar inte hänsyn till ökad tid vid utförd insats, vilket innebär att intäktsökningen inte täcker kostnadsökningen.

Den pågående utredningen om möjligheten att sätta ett tak för antalet timmar inom hemtjänsten kan potentiellt medföra att det sker en förändring men i vilken omfattning är idag svårt att förutspå.

HSL, korttid, myndighet, och förebyggande verksamhet

Avvikelsen mot budget uppgår till -4,1 mnkr.

Avdelningen har under hösten och vintern rekryterat ett stort antal sjuksköterskor som håller på att introduceras, vilket medför kostnader både för ordinarie- och inhyrd personal. Införandet av ett nytt verksamhetssystem, Lifecare, har också krävt ökade resurser från sjuksköterskeorganisationen.

Avdelningen lämnar en prognos motsvarande -5,3 mnkr jämfört med budget. En av anledningarna är att behovet hos kommuninvånarna har ökat, vilket har medfört en ökad ersättning till hemtjänsten.

Kostnaden för kommunresor har ökat med 300 % vilket medfört en kostnadsökning motsvarande ca 1,1 mnkr. Ett nytt avtal kommer att förhandlas inom kort.

Funktionsstöd

Resultatet för verksamheten visar ett -1 mnkr jämfört med budget, dock har man ett besparingskrav på 3,9 mnkr för hela året och hade man inte haft detta besparingskrav hade verksamheten haft ett resultat i balans jämfört med budgeten för perioden januari-mars.

Avdelningen lämnar en prognos motsvarande -2 mnkr jämfört med budget. På grund av en felbudgetering av personalkostnader på ny gruppboende, ett ökade vårdbehov på daglig verksamhet samt ej aktualiserade intäkter från migrationsverket ligger ett besparingskrav på 3900 tkr över året.

Minskade kostnader för externa placeringar, minskade antal beviljade timmar inom personlig assistans och tillfälligt vakanshållna tjänster gör att prognosen visar på en mindre avvikelse än de 3900 tkr som är felbudgeterat.

Sammanfattning av åtgärder för bokslut i balans till KS/KF

En åtgärdsplan med nedan beskrivna åtgärder för budget i balans är framtagen och har implementerats inom verksamheten. Planen kommer att följas upp och uppdateras fortlöpande under året.

Socialförvaltningen genomför för närvarande ett systematiskt kvalitetsarbete som syftar till att skapa en tydlig ledningsstruktur, stärka professionaliteten i alla led, samt stärka cheferna. I förlängningen bedöms detta bidra till en minskad personalomsättning vilket i sin tur bör få en positiv inverkan på det ekonomiska utfallet.

Stort fokus läggs på schemaändringar inom hemtjänst och särskilt boende som syftar till att göra verksamheterna mer resurseffektiva och brukarstyrda. Flera olika yrkesgrupper har utbildats i schemaläggning och bemanning avseende verksamheten.

Genomgående kommer fokus läggas på att skapa stabilitet i olika personalstyrkor och på att behålla legitimerad och personal med rätt kompetens, vilket i sin tur kommer underlätta ekonomistyrningen under 2023.

Brukarbehovet ökar succesivt och kvarboendepincipen har bidragit till ökat antal hemtjänsttimmar. Dagens ersättningsmodell tar inte hänsyn till ökad tid för utförd insats vilket innebär att intäktsökningen inte täcker de ökade kostnaderna. Den pågående utredningen om möjligheten att sätta ett tak för antalet timmar inom hemtjänsten kommer sannolikt medföra att det sker en minskning, men i vilken omfattning är idag svårt att beräkna. Nuvarande resursfördelningssystem möjliggör med andra ord inte en korrekt balans mellan kostnader och intäkter. Ett externt konsultteam har anlåtats för kartläggning och

omvärldsbevakning för att säkerställa korrekt ersättning vilket kommer att förbättra möjligheterna till en korrekt budget i framtiden. Åtgärden innebär då en positiv konsekvens i verksamheten, arbetsmiljön samt underlättar planering och bemanning vilket har positiva konsekvenser även för brukaren.

2.4 Kommentarer kring ekonomiskt utfall och prognos till egen nämnd

Kommentar och analys av utfallet och prognos till egen nämnd

Individ- och familjeomsorg

Utfallet för perioden uppgår till +3,5 mnkr jämfört med budgeten och detta kan delvis härledas till lägre personalkostnader än budgeterat till följd av vakanser.

Utfallet påverkas av intäkter från Migrationsverket för att finansiera flyktingmottagandet. Intäkterna kommer att gå till uppförande av ytterligare boenden samt upprustning av de kollektiva boendena som färdigställdes 2022 utifrån anvisningar och för att säkerställa skäliga bostadsförhållanden för de som mottagits.

IFO har haft kostnader något utöver budget för placeringar för såväl vuxna med eller utan missbruk samt för barn. Placeringarna i familjehem medför en negativ budgetavvikelse. IFO arbetar med att stärka öppenvårdsinsatser och arbetet med föräldraskapet i syfte att korta ner dessa placeringar. Därtill har olika gruppverksamheter startats med syftet att arbeta förebyggande genom att nå familjer och individer i behov av stöd i ett tidigare skede.

Kostnader för det ekonomiska bistånd som utbetalats till hushållen har inte stigit nämnvärt trots lågkonjunktur och ökade kostnader. En positiv budgetavvikelse förekommer här med anledning av att denna budget utökades något för året.

Prognosen för IFO visar ett överskott med +1 mnkr.

Hälsa, vård och omsorg

SÄBO

Utfallet för perioden uppgår till -1,1 mnkr jämfört med budgeten som i största del beror på en lägre beläggningsgrad än budgeterat.

Särskilt boendes prognos är -8,1 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen beror till största del på att budgeterade intäkter utgår från en beläggningsgrad på 98 % medan den verkliga beläggningsgraden endast ligger på cirka 90 %.

Boendena har många tomma platser utspridda på ett flertal boenden. Det gör att personalkostnaderna inte går att dra ner, då det krävs en viss grundbemanning för att kunna bedriva verksamhet. En utredning pågår kring möjligheten att sätta ett tak för det antal timmar inom hemtjänsten som en brukare är berättigad till. Om det fattas ett beslut om sådant tak kan det medföra att fler kommer vilja ha plats inom särskilt boende, i vilken utsträckning är dock svårt att förutspå.

Hemtjänst

Utfallet för perioden uppgår till -1,2 mnkr och består till största delen av kostnader för övertid och timlöner som i sin tur beror på det ökade behovet, korttidsfrånvaro och frånvaro för vård av barn. Vakanta tjänster och brist på timvikarier resulterar i övertid hos ordinarie personal.

Hemtjänsten lämnar en prognos motsvarande -10,3 mnkr jämfört med budget. Brukarbehovet ökar succesivt och kvarboendeprincipen har bidragit till stort antal hemtjänsttimmar. Dagens ersättningsmodell tar inte hänsyn till ökad tid för utförd insatser tid vilket innebär att

intäktsökningen inte täcker kostnadsökningen. Den pågående utredningen om möjligheten att sätta ett tak för antalet timmar inom hemtjänsten kan potentiellt medföra att det sker en förändring men i vilken omfattning är idag svårt att förutspå.

HSL, korttid, myndighet och förebyggande verksamhet

Avvikelsen mot budget uppgår till -4,1 mnkr. Verksamheten har under hösten och vintern rekryterat ett stort antal sjuksköterskor har en pågående introduktion, vilket medför kostnader både för ordinarie- och inhyrd personal. Därtill har förändrat av ett nytt verksamhetssystem, Lifecare, krävt ökade resurser från sjuksköterskeorganisationen.

Avdelningen lämnar en prognos motsvarande -5,3 mnkr jämfört med budget. En av anledningarna är att behovet hos kommuninvånarna har ökat, vilket medför ökad ersättning till hemtjänsten.

Kostnaden för kommunresor har ökat med 300 % vilket medfört en kostnadsökning motsvarande ca 1,1 mnkr. Nytt avtal kommer att förhandlas inom kort.

Funktionsstöd

Resultatet för verksamheten visar ett - 1 mnkr jämfört med budget, dock har man ett besparingskrav på 3,9 mnkr för hela året och hade man inte haft detta besparingskrav hade verksamheten haft ett resultat i balans jämfört med budgeten för perioden januari-mars.

Avdelningen lämnar en prognos motsvarande -2 mnkr jämfört med budget. På grund av en felbudgetering av personalkostnader på ny gruppbostad, ökade vårdbehov på daglig verksamhet samt ej aktualiserade intäkter från migrationsverket ligger ett besparingskrav på 3900 tkr över året.

Minskade kostnader för externa placeringar, minskade antal beviljade timmar inom personlig assistans och tillfälligt vakanshållna tjänster gör att prognosen visar på en mindre avvikelse än de 3900 tkr som är felbudgeterat.

Åtgärder för bokslut i balans.

En åtgärdsplan med nedan beskrivna åtgärder för budget i balans är framtagen och har implementerats inom verksamheten. Planen kommer att följas upp och uppdateras fortlöpande under året.

Socialförvaltningen genomför för närvarande ett systematiskt kvalitetsarbete som syftar till att skapa en tydlighet i ledarskapet, stärka professionaliteten i alla led, skapa en ledningsstruktur samt stärka chefer. I förlängningen bedöms detta bidra till en minskad personalomsättning vilket i sin tur bör få en positiv inverkan på det ekonomiska utfallet.

Under slutet av år 2022 och början på år 2023 har stödet från stabsfunktioner stärkts avseende ekonomi såväl som HR. Detta bedöms ge förutsättningar för att stärka det analytiska och det proaktiva arbetet, vilket förväntas ha en positiv inverkan på det ekonomiska utfallet.

Under 2022 har stort fokus lagts på schemaändringar inom hemtjänst och särskilt boende för att bli mer resurseffektiva och brukarstyrda. Flera olika yrkesgrupper har utbildats i schemaläggning och bemanning avseende verksamheten.

Förvaltningen har identifierat en övertalighet avseende nattpersonal på se särskilda boendena vilka har erbjudits tjänster inom hemtjänsten.

Arbete med grupputveckling i syfte att få anställda att trivas på arbetet har genomförts i syfte att motverka en hög personalomsättning, få en högre frisknärvaro och minska den kvalificerade oövertiden.

Genomgående kommer fokus läggas på att skapa stabilitet i olika personalstyrkor och att behålla legitimerad personal med rätt kompetens vilket kommer underlätta ekonomistyrningen under 2023.

Brukarbehovet ökar succesivt och kvarboendepincipen har bidragit till stort antal hemtjänsttimmar. Dagens ersättningsmodell tar inte hänsyn till ökad tid för utförd insats, vilket innebär att intäktsökningen inte täcker de ökade kostnaderna. Den pågående utredningen om möjligheten att sätta ett tak för antalet timmar inom hemtjänsten kommer med stor sannolikhet att medföra att det sker en förändring, men i vilken omfattning är idag svårt att förutspå.

Nuvarande resursfördelningssystem möjliggör med andra ord inte en korrekt balans mellan kostnader och intäkter. Ett externt konsultteam har anlåtats för att kartlägga och omvärldsbevaka för att säkerställa korrekt ersättning, vilket även kommer att förbättra möjligheterna till en korrekt budget i framtiden. Åtgärden medför positiva konsekvenser för verksamheten, arbetsmiljön samt underlättar planering och bemanning vilket i sin tur får positiva konsekvenser även för brukaren.

Kommunal arbetaren

AKTUELLT **Lönekollen Avtal 2023 Ny på jobbet**

Nyheter

Lomma tar tillbaka privata äldreboenden

Efter att Lommas äldreboenden fått bottenbetyg av brukare återtar kommunen alla boenden i egen regi, skriver Sydsvenskan.

Therése Söderlund

9 Dec 2019

Lomma kommun vill återta den privata äldreomsorgen i egen regi. Bild: Eva Jansson/Madeleine Andersson

I 15 år har Lomma låtit privata utförare driva kommunens äldreboenden. Uppdraget har gått mellan Carema, Förenade care och Frösunda, som driver äldreboendena i dag.

De två senaste åren har Lomma fått absoluta bottenbetyg i Socialstyrelsens årliga brukarundersökning. Det blev droppen för moderatledningen som nu bestämt att ta tillbaka alla äldreboenden i Lomma och Bjärred i egen regi. Det formella beslutet fattas på socialnämndens sammanträde i februari, skriver Sydsvenskan.

tar hem det i kommunal regi, säger Susanne Borgenus (M), ordförande i socialnämnden, till Sydsvenskan.

Lomma kommun har haft landets billigaste äldreomsorg sett till kostnad per person över 80 år.

Under våren har kommunen också tagit över hemtjänsten, efter att Attendo inte ville fortsätta. Det har blivit dyrare än väntat och socialnämnden väntas gå med 30 miljoner minus. Moderatstyret tror dock att det inte måste bli dyrare för kommunen att driva äldreboendena.

- Det finns inget linjärt samband mellan mer pengar och bättre kvalitet, säger kommunstyrelsens ordförande Robert Wenglén (M), till Sydsvenskan.

LÄS MER

Många timanställda i Lomma

PÅ JOBBET

Fler privatiserar sin hemtjänst

NYHETER 24 okt 2019

Prenumerera på Kommunalarbetarens nyhetsbrev

- Nyhetsbrevet** – Utvalt för dig om jobbet
- KA Debatt** – Direkt från golvet – följ debatten om villkoren för en halv miljon kommunalare
- Jag godkänner LO Mediehus [personuppgiftspolicy](#).

Din e-postadress

Starta prenumeration

Therése Söderlund

Detta är en nyhetsartikel. Det betyder att den berättar om något som händer just nu. Vid nyhetshändelser kan händelseutvecklingen förändras efter att artikeln har publicerats.

LÄS MER [Nyheter](#) [Frösunda](#) [Hemtjänsten](#) [Lomma](#) [Äldreomsorg](#)

Fokus på omvårdnad inom hemtjänsten när städ

Som ett led i utvecklingsarbetet inom äldreomsorgen i Lomma kommun, kommer serviceuppdrag för städ och tvätt inom hemtjänst att utföras av en privat aktör.

Syftet med att lägga över serviceuppdraget på privat aktör är att våra medarbetare inom hemtjänst och omsorgsuppdraget, berättar Anna-Maria Banck, avdelningschef för äldreomsorgen.

Lokalvården inom kommunens särskilda boenden inklusive boendelägenheter är redan på entreprenad och de medarbetarna kunna lägga fokus på att ge en god omvårdnad för de boende. Detsamma ska nu och tvätt inom hemtjänst att utföras av den privata aktören Vardagshjälten AB.

De medarbetare som idag jobbar i servicegruppen och genomför städning i hemmet kommer att överta de uppgifterna.

Nu kan våra medarbetare fokusera på sin profession; omvårdnad, medan experter på lokalvård kommer att utföra städningen i hemmet.

De personer som är beviljade serviceuppdrag kommer att presenteras för den person som kommer att utföra tjänsten så smidigt som möjligt. Samma personer kommer sedan att återkomma, med fasta vikarier vid eventuella behov.

Syftet är att minska antal personer som utför tjänster i hemmet. Även om det är samma personer som utför tjänsterna kommer de att ha legitimation och uniform på sig.

Förändringen kommer att genomföras efter årsskiftet. De brukare som är berörda har fått information om förändringen från sina respektive medarbetare.

Kommunledningskontoret

Missiv till motionen (LVD): Inför Lomma-modellen i Vaxholms äldreomsorg

Remissinstans

Socialnämnden.

Svar på remissen

Svar på motionen ska senast hanteras på socialnämndens sammanträde i oktober.

Därefter ska remissvaret distribueras till remitterande **myndighets inkorg (KS) i Evolution.**

Med vänliga hälsningar

Lotta Nordgren
Huvudregistrator

Demokrati
rättvisa
medkänsla
kunskap &
kultur

MOTION

Inför Lomma-modellen i Vaxholms äldreomsorg!

Bakgrund

Tre övergripande mål ska styra all verksamhet i Vaxholm: **Kvalitet, livsmiljö och ekonomi**. För att förverkliga dem – också för de allt fler äldre som bor och lever i Vaxholm – måste äldreomsorgen återkommunaliseras.

Moderatstyrda Lomma kommun är en förebild som visat hur gynnsamt det är att ta tillbaka kontrollen över hemtjänst och särskilda boenden. Den demokratiska kontrollen ökar. Personalens arbetsvillkor förbättras. Samtidigt som medborgarnas klagomål minskar.

Återkommunalisering är för övrigt en trend. Bara under förra året (2022) valde ett tiotal svenska kommuner, som tidigare upphandlat äldreomsorg enligt Lagen om valfrihet (LOV), att ta tillbaka den kommunala kontrollen, enligt SKR. I Norge har man gått ännu längre, där finns i dag endast fem vinstdrivna äldreboenden kvar och Attendo, som tillsammans med Ambea (varumärket Vardaga) är störst i Sverige, har avvecklat sin verksamhet helt.

Återkommunalisering = ökad rådighet och större insyn

Problemen med privat drift inom offentlig sektor har med tiden blivit allt uppenbarare. Det gäller särskilt bristen på demokratisk insyn, personalens villkor och omsorgens kvalitet. Vaxholm är härvid lag inget undantag.

I Vaxholms kommuns avtal med Förenade Care (som driver det särskilda boendet) saknas i dag klausuler som ger förtroendevalda och allmänhet samma rätt som den svenska offentlighetsprincipen. Allvarligt, förstås, då öppenhet och insyn är en grundbult i demokratin. Ingen kommunal kärnverksamhet bör bedrivas bakom de stängda dörrar som kallas "affärshemligheter".

Återkommunalisering = bättre hushållning

Lommas moderate kommunalråd, Robert Wenglén, själv docent i företagsekonomi, har gång på gång lyft uttrycket "vi får mer pang för pengarna" när han förklarar varför Lomma återkommunaliserade äldreomsorgen. Ett viktig anledning är förstås att kommunen inte har något krav på avkastning på det egna kapitalet, utan kan använda varje krona till själva omsorgen.

Demokrati
rättvisa
medkänsla
kunskap &
kultur

Ett annat skäl är att äldreomsorgen i Sverige inte är någon fri marknad, där det finns ett tillräckligt stort utbud av produkter till olika priser och med varierande kvalitet för att konsumentens valfrihet ska fungera. Vaxholm är ett typiskt exempel: endast ett enda bolag – Förenade Care – lämnade som bekant anbud när äldreomsorgen återprivatiserades för två år sedan. Och eftersom det endast finns en aktör på området i Vaxholm är valfriheten för den enskilda i praktiken noll. Låt oss inte hymla med det.

Återkommunalisering = bättre livsmiljö

I kommunens livsmiljömål ingår social hållbarhet. Ett minimikrav på det området måste vara att erbjuda personalen i äldreomsorgen heltidstjänster, möjlighet till vidareutbildning och drägliga löner. I dag har mycket få – om ens någon anställd som inte är chef – heltidstjänst i Förenade Care i Vaxholm. Så kallade delade turer är tyvärr vanligt förekommande och så kallade timanställningar är tyvärr normen.

Den sociala hållbarheten brister också för anhöriga till boende på SÄBO-t. Det märks tydligt i sociala medier och i brev till förvaltningen. Förra året anmäldes hela 14 incidenter på Borgmästargården till Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Fler än en i månaden, alltså. Samtidigt har platsbristen i Vaxholm lett till att många äldre med omsorgsbehov skickas i väg till andra kommuner – långt ifrån anhöriga, som också ofta är äldre och därmed har svårt att komma på besök. En helt oacceptabel situation. Ett socialt hållbart mål bör vara att inga äldre ska skickas iväg från Vaxholm.

Också över hemtjänsten måste råddigheten öka

När det gäller hemtjänsten är den verksamheten i dag så kringgärdad av krångliga regler att allt fler brukare tvingas välja privata alternativ för att få sysslor utförda som man inte själv klarar av, som att hämta paket, köpa mat från den butik man själv väljer eller en flaska vin från Systembolaget. Det duger inte.

Kvalitén i äldreomsorgen måste höjas

Alla demografiska modellerna pekar åt samma håll: 80-plussarna i Vaxholm kommer att bli många fler det närmaste decenniet. Hög tid att höja ambitionerna: Vaxholm borde sträva efter att bli landets bästa kommun för äldre.

Yrkande: Utred hur Vaxholm kan återkommunalisera all äldreomsorg

Vaxholm 12 juni 2023,
Catarina Baldo Zagadou & Lars Arb Zackrisson

LIVBOJEN VAXHOLMSDEMOKRATERNA

SN § 15

SN/2022:77

Beslut om årsbokslut socialnämnden år 2022

Ärendebeskrivning

Föreligger bokslut för socialnämnden år 2022. Nämndernas beslut kommer ligga grund för kommunens årsredovisning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2023-02-22 från socialförvaltningen
- Bokslut för socialnämnden år 2022

Beslut:

Socialnämnden beslutar följande:

- Socialnämnden godkänner redovisningen av bokslut för socialnämnden år 2022 i enlighet med bilaga och överlämnar densamma till kommunstyrelsen och revisionen.

Bilaga

Beslutet expedieras till:

Socialchefen
Kommunstyrelsen
Revisionen

12. Månadsuppföljning dec 2022 (Årsbokslut)

Socialnämnd

Innehållsförteckning

1 Verksamhet	3
1.1 Ytterligare information till nämnden	3
1.2 Digitalisering och systemförvaltning	3
2 Måluppföljning	4
2.1 Medborgarna är nöjda med äldreomsorgen	4
2.2 Socialnämndens verksamheter har en proaktiv och löpande kommunikation med medborgarna	5
2.3 De äldre är nöjda med maten och måltidsmiljön	5
2.4 Var och en ska, efter förmåga, ta ansvar för sitt eget liv och försörjning.....	6
2.5 Vård- och omsorgstagarna känner sig trygga i sitt boende	6
3 Ekonomi	7
3.1 Utfall	7
3.2 Resultatrapport utfall	7
3.3 Sammanfattande kommentarer kring ekonomiskt utfall till KS/KF	8
3.4 Kommentarer kring ekonomiskt utfall till egen nämnd	9
4 Investeringar.....	10
5 Personalredovisning.....	10
6 Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare	12
7 Omvärld och framtid.....	12
8 Verksamhetsmått	13

1 Verksamhet

IFO

Fokus har legat på två områden: att stärka individens egen förmåga och möjlighet att ta ansvar, samt att främja integration på arbetsmarknaden. Boendestöd för nyanlända med omfattande stödbehov har utförts i syfte att förebygga våld, och patriarkala strukturer. En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har tillsatts med syfte att öka kompetensen och utveckla arbete mot våld i nära relationer och hedersproblematik.

En intern omorganisation har genomförts där ekonomiskt bistånd flyttats från enheten arbete och försörjning till enheten för barn & familj. Därmed är den myndighetsutövande verksamheten samlad inom samma enhet.

LSS

Den nya gruppboenden Lillvångsgatan har projekteras och byggts. Inflyttning sker under 2023 enligt plan. Avdelningen har öppnat en ny verksamhet inom daglig verksamhet som nu är en del av Nybovillan. Detta har möjliggjort insatser på hemmaplan för en målgrupp inom LSS som vi tidigare inte har kunnat erbjuda verksamhet för i Lomma kommun.

I enlighet med heltid som norm erbjuder verksamheten sedan september heltidstjänster till samtliga tillsvidareanställda.

HVO

Utbildningssatsningen äldreomsorgsreformen, med syfte att höja kompetensen hos omvårdnadspersonal, har genomförts enligt planer med mycket goda resultat under året. Projektet heltid som norm har startats upp och stödmaterial i form av en bemanningshandbok har tagits fram.

Förberedande insatser inför uppstarten av multiprofessionella team, som sker januari 2023, har genomförts. De multiprofessionellas teamen, som består av legitimerad personal, omvårdnadspersonal samt biståndshandläggare, syftar till att skapa förutsättningar för att arbeta förebyggande, hälsofrämjande samt utifrån ett salutogent synsätt med individen i fokus.

En mötesplats för socialpsykiatri med fokus på medbehovsanpassade aktiviteter och inkludering har skapats.

En strategi för kognitiv svikt har tagits fram och ett kognitivt stödteam har bildats, vilket arbetar uppsökande och med kompetenshöjande aktiviteter.

1.1 Ytterligare information till nämnden

1.2 Digitalisering och systemförvaltning

Under året har en ny och utökad systemförvaltarorganisation implementerats. Den har bidragit till att nämnden förvaltar befintliga verksamhetssystem, implementerar nya system efter verksamheternas behov och avvecklar system som inte längre behövs. Systemförvaltarna har under 2022 fokuserat på förvaltningsstruktur och rutiner, samt efterlevnad av lagar och regelverk. För att systemsäkra verksamheten har riskanalyser genomförts med syftet att minimera konsekvenser vid eventuella systemavbrott. Under året har arbetet även inriktats på att skapa en tydlig bild av kostnader, förväntat utfall kommande år samt för att få översyn över samtliga systemavtal och tillhörande personuppgiftsbiträdesavtal.

Under året har det införts flera nya verktyg i dokumentationssystemet Lifecare som är nämndens största verksamhetssystem. Ett kvalitetsledningssystem enligt SOSFS 2011:9 har också implementerats för uppföljning och kvalitetsarbete. Det moderna larmsystemet på särskilda boende har kompletterats med digitala läkemedelsskåp. Syfte med digitala läkemedelsskåp är att göra läkemedelshanteringen säkrare.

Under året har nämnden börjat arbeta mer aktivt med att skicka myndighetspost digitalt. Detta är ett säkrare och snabbare sätt att skicka post än traditionell postgång. De medborgare som innehar en digital brevlåda får sin myndighetspost snabbare och säkrare, vilket också är

ekonomiskt fördelaktigt för kommunen.

Slutligen har nämnden under året utarbetat och antagit en digital agenda som beskriver nämndens ambitioner för digitalisering under år 2023. Socialförvaltningens lokala agenda knyter an till målen i kommunens övergripande digitala agenda.

2 Måluppföljning

2.1 Medborgarna är nöjda med äldreomsorgen

Kopplad till

Kvalitet i framkant- Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus

Kommentar

Målbedömning

■ Målet är inte uppnått

Analys

Målet följs upp genom Socialstyrelsens enkätundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" där frågan *hur sammantaget nöjd är du med den hemtjänst du/ditt särskilda boende har?* ställs samt genom uppföljning av kvalitet och innehåll i brukarnas genomförandeplaner och verkställda beslut.

Multiprofessionella team har startats upp för att öka samverkan mellan professioner som arbetar kring brukaren. Syftet är att skapa förutsättningar för att arbeta förebyggande, hälsofrämjande och utifrån ett salutogent synsätt med individen i fokus.

Socialnämnden har infört äldrepedagoger inom särskilt boende som ska bidra till kvalitetsarbetet inom verksamheten. De ska vara stödjande och coachande med arbeten som exempelvis näringslära, aktiviteter, struktur, kultur och bemötande.

Nämnden har också rekryterat och fortsätter att rekrytera specialistundersköterskor till de särskilda boendena och till varje hemtjänstteam.

Under året har kommunfullmäktige fattat beslut om en lokal äldreomsorgsreform. Syftet är att öka kvaliteten och kontinuiteten i äldreomsorgen. Utbildningarna har startat under hösten, närmare 4000 timmar utbildning har genomförts, bland annat en utbildning i kommunikation och bemötande är genomfört. Utöver detta har det också genomförts en utbildning för chefer i behovsstyrd bemanning.

Socialnämnden har också anställt en medarbetare som är medicinskt ansvarig för rehabilitering, MAR.

Resultatet av brukarundersökningen visar att i genomsnitt 60% av brukarna är nöjda med äldreomsorgen. De brukare som har hemtjänst är nöjdare (67%) än brukare inom särskilt boende (54% vilket är marginellt bättre än föregående år).

Inom hemtjänsten har ett slumpmässigt urval av genomförandeplaner granskats.

Uppföljningen visade att majoriteten av brukarna har en uppdaterad genomförandeplan där majoriteten av brukarna varit delaktiga i upprättandet. Inom särskilt boende har motsvarande granskning av genomförandeplaner genomförts. Uppföljningen visade att majoriteten av brukarna har en uppdaterad genomförandeplan, dock har endast ett fåtal brukare varit delaktiga vid framtagandet.

Även om flertalet insatser har genomförts för att öka kvaliteten i äldreomsorgen bedöms inte målet vara uppnått.

Text till egen nämnd

2.2 Socialnämndens verksamheter har en proaktiv och löpande kommunikation med medborgarna

Kopplad till

Den kommunikativa kommunen- Lomma kommun ska vara en öppen och kommunikativ organisation där invånarna känner ett högt förtroende för verksamheten

Kommentar

Målbeömning

● Målet är uppnått

Analys

En löpande och öppen kommunikation med medborgarna är av avgörande betydelse för medborgarnas förtroende för de kommunala verksamheterna. Genom regelbunden kommunikation skapas förutsättningar för ökad kunskap och dialog om socialnämndens verksamheter och utveckling. Målet följs upp genom medborgardialoger/brukardialoger. Socialnämndens verksamheter arbetar med flertalet dialogträffar, information om verksamheterna i sociala medier, månadsbrev samt broschyrer inom äldreomsorgen. Under hösten genomfördes en medborgardialog för nyanlända som samordnades av Individ- och familjeomsorgen. Under dialogen fick de nyanlända ta del av samhällsinformation gällande samhällsservice och myndigheter. Det gavs information om vilka insatser som finns och vart de nyanlända kan vända sig vid behov av insatser.

Under hösten har dessutom ett anhörigstöd för anhöriga till målgruppen inom funktionsstöd startas upp. Socialnämnden har även infört tjänsten *Seniorlots*. Seniorlotsen har till uppgift att svara på brukares och anhörigas frågor om omsorg och stöd till äldre.

Individ- och familjeomsorg har, i samarbete med barn- och utbildningsnämnden, Polisen och Region Skåne, deltagit på föräldramöten på två skolor i kommunen. Behandlare har där informerat om nämndens verksamhet för unga gällande alkohol, narkotika, doping, tobak och spel.

Socialnämnden införde i slutet på föregående år även en e-tjänst där medborgare kan lämna synpunkter och klagomål på nämndens verksamheter.

Socialnämnden gör bedömningen att målet har uppnåtts eftersom fler medborgar- och brukardialoger har genomförts i verksamheterna och fortsatt dialog med medborgarna kommer ske via lomma.se samt sociala medier.

2.3 De äldre är nöjda med maten och måltidsmiljön

Kopplad till

Kvalitet i framkant- Lomma kommun ska leverera välfärdstjänster och service av hög kvalitet med invånaren i fokus

Kommentar

Målbedömning

● Målet är uppnått

Mat är en viktig del i våra liv och bra måltider bidrar till välbefinnande, för såväl friska som sjuka äldre. Speciellt viktigt inom äldreomsorgen är att måltiderna utformas utifrån de äldres näringsbehov.

Målet följs upp med hjälp av Socialstyrelsens brukarundersökning *"Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?"* De frågor som används för att följa upp målet är om de äldre tycker att maten smakar bra samt om måltiden är en trevlig stund på dagen.

Socialnämnden har under året genomfört och planerat olika insatser för att nå målet. Under året genomfördes inspirationsdagar med syfte att skapa bra måltider för de äldre genom

kunskap och inspiration.

Socialnämnden har också ett pågående mat- och måltidsprojekt inom särskilt boende med uppdrag att förbättra brukarnas nöjdhet med mat och måltidsmiljö. Ett kunskapsstöd som riktar sig till medarbetare har tagits fram och finns nu på varje avdelning i boendena. Socialnämnden har även utökat sitt samarbete med barn- och utbildningsnämndens kostverksamhet för att tillsammans utveckla maten på särskilt boende.

Text till egen nämnd

Kostenheten har genomfört intervjuer med ett urval av medarbetare och brukare och har med detta som underlag gjort vissa förändringar med menyn, exempelvis har ett extra alternativ till maträtt införts vid kvällsmaten.

Socialstyrelsens brukarundersökning som i år genomfördes redan i januari-mars visade att 58% anser att maten smakar bra och att 41% anser att måltiden är en trevlig stund på dagen.

Eftersom brukarundersökningen genomfördes i början av året är det troligt att resultatet av undersökningen återspeglar brukarnas upplevelse av maten och måltidsstunden år 2021.

Socialnämnden bedömer att de insatser som har genomförts under året för att höja kvalitén på maten och öka nöjdheten med måltidsstunden är tillräckliga för att målet ska anses vara uppnått.

2.4 Var och en ska, efter förmåga, ta ansvar för sitt eget liv och försörjning

Kopplad till

Balanserat hållbarhetsarbete- Lomma kommun ska bedriva ett balanserat hållbarhetsarbete med kommande generationer i åtanke

Kommentar

Målbedömning

Målet är uppnått

Analys

Målet är att var och en, efter egen förmåga, ska ta ansvar för sitt eget liv och försörjning. Det följs upp genom rapporterade nyckeltal i Kommunens kvalitet i korthet, KKIK. Nyckeltalet anger hur många vuxna personer som på nytt inte har ansökt om försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd.

För att stärka invånarnas självständighet fokuserar socialnämnden på insatser inom två områden, att stärka individens egen förmåga och möjlighet att ta ansvar, samt att främja integration på arbetsmarknaden.

Enheten för arbete och integration har arbetat aktivt med målgruppen nyanlända och de utan sysselsättning utifrån motivation och nätverk. Enheten för ekonomiskt bistånd utvecklar ett arbetssätt för att arbeta mer stöttande och kravställande än tidigare.

Socialnämnden har under året arbetat med strukturen för uppdragen mellan ekonomiskt bistånd samt arbete och integration. De olika teamen har gemensamma regelbundna uppföljningar kring individärenden för en snabbare introduktion i samhället samt stegförflyttning mot ökad självständighet.

Uppföljningen visar att 89% inte har ansökt om försörjningsstöd på nytt ett år efter avslutat försörjningsstöd. Socialnämnden bedömer att målet är uppnått då det överstiger målvärdet som är satt till 85%.

Text till egen nämnd

2.5 Vård- och omsorgstagarna känner sig trygga i sitt boende

Kopplad till

Trygghet i livets alla skeden- I Lomma kommun ska invånaren vara trygg i livets alla skeden

Kommentar

Målbedömning

■ Målet är inte uppnått

Vård- och omsorgstagare ska vara trygga i sitt hem vilket är en förutsättning för att kunna tillgodogöra sig det stöd och den omsorg som erbjuds. Målet följs upp genom brukarundersökningar inom områdena funktionsstöd och äldreomsorg. För att följa upp målet görs även en uppföljning av inkomna synpunkter och klagomål till socialnämndens verksamheter gällande trygghet.

Socialnämnden arbetar ständigt med att öka personalkontinuiteten och begränsa antal timvikarier för att säkra den boendes upplevelse av trygghet. Det sker även löpande dialog med brukarna för att följa upp deras mående, känsla av trygghet och behov. Under hösten har utbildningar genomförts med uppdrag att stärka medarbetarnas kompetens och öka kvaliteten i omsorgen för att brukarnas upplevelse av trygghet ska öka.

Socialnämnden gör bedömningen att målet har uppnåtts inom funktionsstödsverksamheten då brukarundersökningen visar att 100% av brukarna som bor i gruppboende upplever trygghet på sitt boende och motsvarande 80% som bor i serviceboende.

Inom äldreomsorgen har resultatet i brukarundersökningen kring trygghet försämrats under 2022 då resultatet inom hemtjänst visar 74% (78% år 2020).

Inom särskilt boende var resultatet 68% (73% 2020). Uppföljning av inkomna klagomål inom äldreomsorgen visar även att de äldre upplevt otrygghet. Exempelvis uttrycks oro över huruvida bemanningen i verksamheten är tillräcklig samt att det varit uteblivna insatser eller bristfälligt utförda insatser.

Uppföljningen visar att målet inte uppnåtts i äldreomsorgen. Sammantaget för hela socialnämnden görs bedömningen att målet ej är uppnått även om målet är uppnått inom funktionsstödsverksamheten.

Text till egen nämnd

3 Ekonomi

3.1 Utfall

Driftredovisning	UTFALL			UTFALL
	Utfall	Budget	Avvikelse	Fg helår
Individ- och familjeomsorg	-58 891	-67 238	8 347	-63 882
Hälsa- vård och omsorg	-268 738	-251 277	-17 461	-257 424
LSS-verksamhet	-72 722	-74 660	1 938	-68 955
SUMMA	-400 351	-393 175	-7 176	-390 261
Investeringar, utgift	-492	-3 187	2 695	-2 013

3.2 Resultatrapport utfall

Resultatrapport	UTFALL			UTFALL
	Utfall	Budget	Avvikelse	Fg helår
Intäkter	226 203	206 863	19 340	217 886
Summa intäkter	226 203	206 863	19 340	217 886
Personalkostnader	-299 264	-292 302	-6 962	-288 369
Hyror	-38 281	-38 609	328	-38 857
Varor, bidrag och tjänster	-287 217	-267 314	-19 903	-279 526
Avskrivningar och internränta	-1 735	-1 813	78	-1 375
Övrigt	-57	0	-57	-20

Summa kostnader	-626 554	-600 038	-26 516	-608 147
Summa Totalt	-400 351	-393 175	-7 176	-390 261

3.3 Sammanfattande kommentarer kring ekonomiskt utfall till KS/KF

Sammanfattande kommentarer till utfall till KS/KF

Individ- och familjeomsorg

Resultat för verksamheten har för 2022 visat en positiv avvikelse på 8,3 mkr, vilket till stor del kan förklaras av en positiv avvikelse gällande intäkterna med 8,1 mkr. De 8,1 mkr avser erhållna men ej budgeterade ersättningar från Migrationsverket.

Personalkostnaderna har också visat på en positiv avvikelse med 2,6 mkr jämfört med budget. Detta med anledning av vakanser och nersättningar i arbetstid på grund av föräldraledigheter. Däremot har varor, bidrag och tjänster haft en negativ avvikelse jämfört mot budget med 2,7 mkr. Detta kan till stor del förklaras av en ökning av externa placeringar, ökade kostnader för ekonomiskt bistånd samt iordningställande av lokaler för att kunna ta emot flyktingar från Ukraina

Hälsa, vård och omsorg

Resultatet för verksamheterna inom HVO avvek totalt mot budget med -17,5 mnkr och är framför allt hänförligt till hemtjänst (-11,7 mnkr), särskilt boende i egen regi (-3,9 mnkr), HSL (-2,3 mnkr) samt rehab (-0,9 mnkr).

Verksamheter som har uppvisat positiva avvikelser gentemot budget är korttidsvistelse i egen regi (+0,8 mnkr) och övriga verksamheter (+0,8 mnkr).

I delårsprognosen beräknades en negativ budgetavvikelse vid årets slut på 7 mnkr. Utmaningar under hösten, men även under hela 2022, har dels varit personalomsättning i verksamheten, både bland medarbetare och chefer, vilket har lett till minskad kontinuitet och därmed även utmaningar avseende ekonomistyrning.

De åtgärder som rapporterades i delårsbokslutet för att få ett bokslut i balans har inte nått de resultat som man förväntat sig under årets sista månader. Därför blev avvikelserna större än förväntat och återfinns framför allt inom ovan nämnda verksamheter, det vill säga hemtjänst, särskilt boende, HSL och rehab.

LSS

Resultat för verksamheten har sammantaget visat en positiv avvikelse på 1,9 mkr.

Den största positiva avvikelsen avser personalkostnader på 3,1 mkr vilket främst förklaras av att LSS-verksamheten inte kunnat öppna det nya boendet på Lillevångsgatan då byggnationen dragit ut på tiden, men avvikelsen kan även till viss del förklaras av vakanta tjänster.

Det har därtill erhållits återsökta kostnader från Migrationsverket på 1,1 mkr som ej var budgeterade.

Varor, bidrag och tjänster avviker däremot negativt mot budget med 2,9 mkr, vilket till stor del har sin förklaring i externa placeringar som tillkommit under året och som ej var budgeterade.

Sammanfattning av åtgärder för bokslut i balans till KS/KF

Hälsa, vård och omsorg

Under 2022 har stort fokus lagts på schemaändringar inom hemtjänst och särskilt boende för att bli mer resurseffektiva och brukarstyrda. Flera olika yrkesgrupper har utbildats i schemaläggning och bemanning avseende verksamheten.

Förvaltningen har utifrån schemaöversynen samt som följd av sänkt heltidsmått natt, från 36,20 till 34,20 timmar per vecka, identifierat en övertalighet avseende nattpersonal på särskilda boenden och dessa personer kommer erbjudas tjänster inom hemtjänsten.

En bostadskoordinator har knutits närmare särskilt boende och in- och utflyttningsprocessen har setts över för att effektiviseras och ett ökat samarbete mellan socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har skett.

Förvaltningschef har under hösten 2022 påbörjat arbete och uppföljning tillsammans med samtliga chefer och samordnare/planerare med fokus på budget, scheman, bemanning och kvalitet. Detta görs genom månadsuppföljningar och med stöd av ekonom. Arbetet kommer

att implementeras och följas upp under hela 2023.

Tre sjuksköterskor har rekryterats och påbörjat sina tjänster under hösten vilket gjort att verksamheten kunnat minska behovet av inhyrd personal.

Arbete med grupputveckling har fortlöpt för att få anställda att trivas på sitt arbete och därmed motverka en hög personalomsättning, bättre frisknärvaro och minska kvalificerad övertid.

3.4 Kommentarer kring ekonomiskt utfall till egen nämnd

Kommentar och analys av utfallet till egen nämnd

Hälsa, vård och omsorg

Resultatet för verksamheterna inom HVO avviker totalt mot budget med -17,5 mnkr och är framför allt hänförligt till hemtjänst (-11,7 mnkr), särskilt boende i egen regi (-3,9 mnkr), HSL (-2,3 mnkr) samt rehab (-0,9 mnkr).

Personalkostnader inom hemtjänst har varit avsevärt högre än budget (19,2 mnkr). Högt sjukfrånvaro till följd av pandemin har medfört ett ökat behov av timvikarier och övertid både inom hemtjänst och särskilt boende. En lägre belägningsgrad inom särskilt boende i egen regi har medfört lägre avgiftsintäkter än budgeterat.

Utmaningen, inte bara i Lomma kommun, utan även nationellt, att rekrytera sjuksköterskor till vakanta tjänster, har lett till att kostnaderna för inhyrd personal har överstigit budgeten med 7,5 mnkr samtidigt som kostnaderna för egen personal har understigit budgeten med 3,8 mnkr.

Kostnaderna för tekniska hjälpmedel har även överstigit budgeten med 0,9 mnkr.

Verksamheter som uppvisar positiva avvikelser gentemot budget är korttidsvistelse i egen regi (+0,8 mnkr) och övriga verksamheter (+0,8 mnkr). Den positiva avvikelsen inom övriga verksamheter beror huvudsakligen på vakanta tjänster inom ledning, myndighet och administration delar av året.

I delårsprognosen beräknades en negativ budgetavvikelse vid årets slut på -7 mnkr.

Utmaningar inte bara under hösten utan även under hela 2022 har dels varit personalomsättning i verksamheten, inte bara bland medarbetare utan även bland chefer, vilket har lett till minskad kontinuitet och därmed även utmaningar avseende ekonomistyrning.

De åtgärder som rapporterades i delårsbokslutet för att få ett bokslut i balans har inte nått de resultat som man förväntat sig under årets sista månader avseende schemaförändringar inom hemtjänst och särskilda boenden samt tillsättningar av nya sjuksköterskor. Därför blev avvikelserna större än förväntat och återfinns framför allt inom ovan nämnda verksamheter, det vill säga hemtjänst, särskilt boende, HSL och rehab.

Åtgärder för bokslut i balans.

Hälsa, vård och omsorg

Under 2022 har stort fokus lagts på schemaändringar inom hemtjänst och särskilt boende för att bli mer resurseffektiva och brukarstyrda. Flera olika yrkesgrupper har utbildats i schemaläggning och bemanning avseende verksamheten.

Förvaltningen har identifierat en övertalighet avseende nattpersonal på särskilda boenden och dessa personer kommer erbjudas tjänster inom hemtjänsten istället.

En bostadskoordinator har knutits närmare särskilt boende och in- och utflyttningsprocessen har setts över för att effektiviseras och ett ökat samarbete mellan socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen har skett.

Tre sjuksköterskor har påbörjat sina tjänster under hösten.

Arbete med grupputveckling har fortlöpt för att få anställda att trivas på sitt arbete och

därmed motverka en hög personalomsättning, bättre frisknärvaro och lägre kvalificerad övertid.

Budgeten för 2023 har utökats med medel avseende sjuklöner och OB-kostnader för att bättre möta faktiskt utfall. Budgetmedel för fler sjuksköterskor har tillskjutits 2023 för att förhindra höga kostnader för inhyrd personal.

Genomgående kommer fokus att läggas på att skapa stabilitet i olika personalstyrkor och att behålla legitimerad och kompetent personal, vilket kommer underlätta ekonomistyrningen under 2023.

Fortsatt stort fokus kommer att ligga på kostnadseffektiv schemaläggning och bemanning för god ekonomi kopplad till heltidsresan.

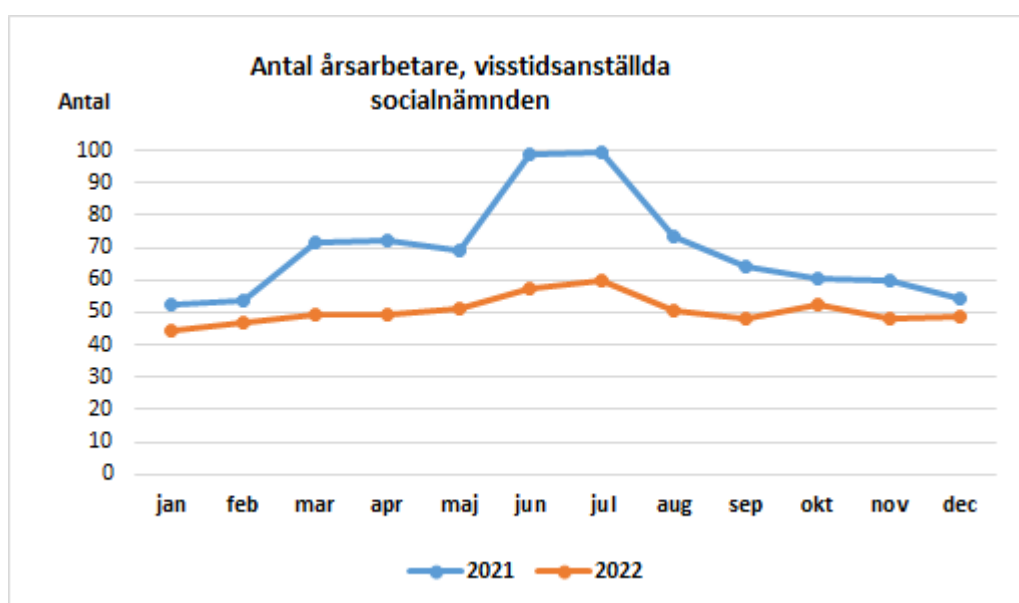
Begränsad kunskap i ekonomi/budget och i systemet Hypergen samt upplevd tidsbrist hos chefer och ekonomer i att planera bruket av statliga bidrag och i att använda satsningen kostnadseffektivt. Kostnaden för utbildning av vårdbiträde till undersköterska har överstigit det statliga bidraget. Anledningen är att Lomma kommun, till skillnad från andra kommuner, har utbildat vårdbiträden på heltid. Dessa personer kommer att erbjudas att arbeta 50% och 50% utbildas enligt statliga rekommendationer och resurser.

Planerat utbildning för samtliga chefer och planerare under 2023 med hr och ekonomi avdelning för att förbättra kunskaper och förtydliga ansvaret i ekonomi och arbetsmiljön. Resursfördelningen mellan myndighet och utförare i hemtjänsten överensstämmer inte med det verkliga behovet. Myndighetschef, förvaltningschef, vård- och omsorgschef samt expert på systemet Hypergen ska under 2023 arbeta med att ta fram en ny resursfördelningsmodell. Även ekonom, förvaltningschef och controller ska arbeta aktivt tillsammans med enhetschefer för att nå en budgetfördelning i systemet som överensstämmer med behov och resursfördelning.

4 Investeringar

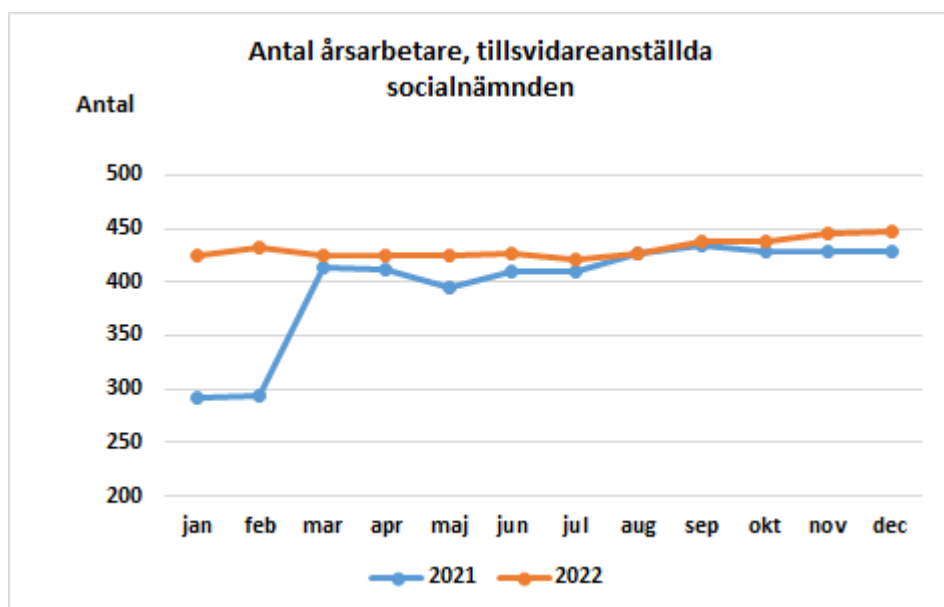
5 Personalredovisning

Diagram sjukfrånvaro samt antal tillsvidareanställda/visstidsanställda/timavlönade årsarbetare

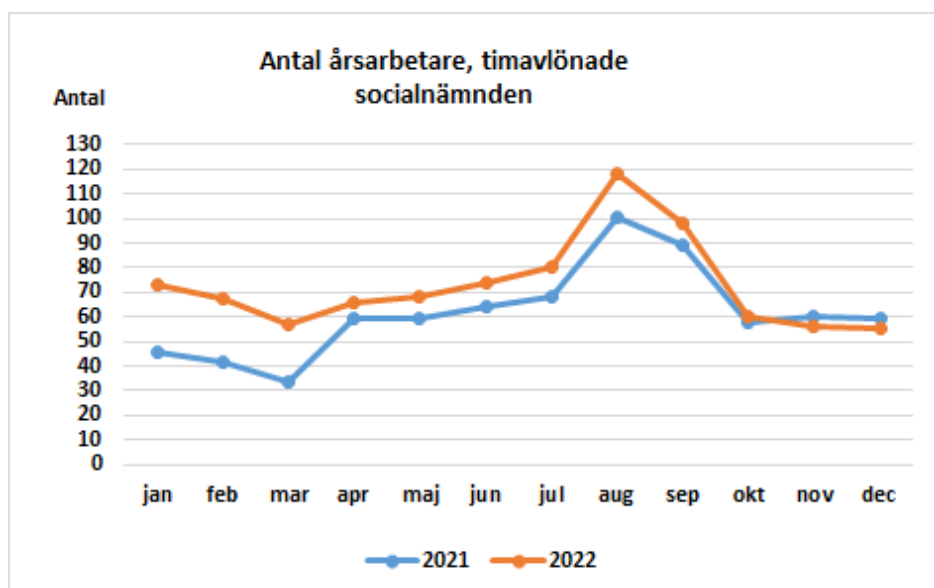

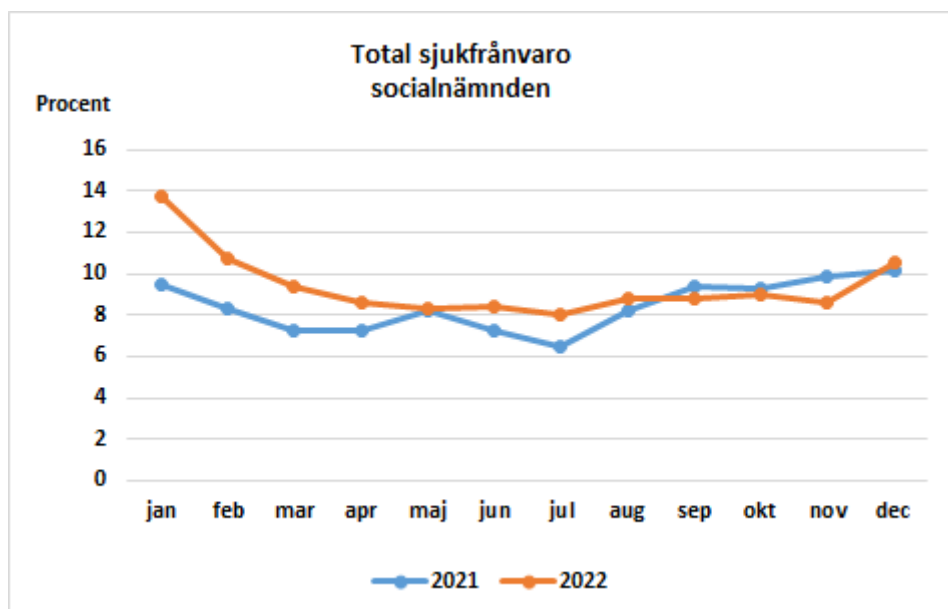
Antal visstidsanställda håller sig på en relativt jämn nivå under året men har minskat något jämfört med 2021. Vad gäller timanställda finns inget avvikande att rapportera, 2022 års kurva

följer förväntat mönster med en topp under sommarmånaderna som förklaras av behovet av vikarier för att täcka sommaresemestrar,

Verksamheten har under 2022 (vid jämförelse av siffror för januari 2022 och december 2022) ökat antalet tillsvidareanställda med 22,5 årsarbetare, vilket härleds till ett utökat behov, nyöppnade verksamheter, samt en kvalitetshöjning av verksamheten genom anställning av två äldrepedagoger samt en MAR.

En förhöjd sjukfrånvaro i början på året förklaras av effekter av pandemin . Sammantaget under året är sjukfrånvaron inom IFO är låg. HVO och LSS har högre siffror vilka bland annat förklaras av effekter av pandemin då medarbetare inom dessa verksamheter inte har samma möjlighet att arbeta hemifrån.

6 Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare

7 Omvärld och framtid

Regeringen avser gå vidare med förslaget till ny socialtjänstlag och ett nytt lagförslag ska enligt plan presenteras under 2024. Därtill kommer eventuellt under 2023 en ny Äldreomsorgslag, och Lag om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Om samtliga lagar träder i kraft innebär det ett omfattande arbete för förvaltningen.

Förslagen om ny Socialtjänstlag handlar om förebyggande och lättillgänglig socialtjänst. Det underlättar övergripande planering, planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst och möjligheten att tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning. En hållbar socialtjänst ska främja jämställda levnadsvillkor, utgå från ett förebyggande perspektiv och inriktas på att vara lättillgänglig.

Framtidens socialtjänst behöver kunna tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning. Verksamheten ska vara kunskapsbaserad och insatserna ska vara planerade. Det innebär att fler insatser utan föregående biståndsbedömning, samt det förebyggande och uppsökande arbetet, kommer att utvecklas för detta ändamål.

Förslaget om ny äldreomsorgslag kommer få inverkan på socialnämndens arbete inom HVO. Utredningen lägger bland annat fram förslag som kräver utökad bemanning inom såväl omsorgs- som hälso- och sjukvård, samtidigt som det råder kompetensbrist och en allt större andel äldre.

Enligt Lag om kommuners brottsförebyggande arbete ska kommunerna ta fram en lägesbild över brottsligheten. Utifrån denna ska de sedan ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och inrätta en samordningsfunktion. Detta är ett uppdrag riktat till kommunen men kommer beröra IFOS verksamheter.

Den utveckling som ses inom funktionsstöd kring nya målgrupper kommer att över tid förändra behovet av inriktning på grupp- och stödboenden men också sysselsättning och daglig verksamhet. Nya målgrupper kommer också att ställa nya krav på kompetens för kommunens medarbetare. En ny lag träder i kraft den 1 januari 2023 som kommer göra det möjligt för fler

personer att beviljas personlig assistans.

Personalförsörjningen är en stor utmaning fortsättningsvis. Förvaltningen kommer se över vilka arbetsuppgifter som med fördel skulle kunna omorganiseras. Utöver det läggs fokus på marknadsföring samt personalförändring insatser.

Verksamheten fortsätter det digitala arbetet med bl a fler E-Learningsutbildningar. Den tekniska och digitala utvecklingen av hjälpmedel både för den enskilde och i form av systemstöd i omvårdnaden har underlättat, effektiviserat och kvalitetssäkrat arbetet i verksamheterna.

Nytt resursfördelningssystem för hemtjänsten behöver ses över och anpassas till det verkliga utfallet. Samverkan finns med myndigheten för tolkning och kontroll av systemet. Uppföljning och utveckling genomförs på månadens ekonomiska uppföljningar.

Intentionen är att alla som arbetar i verksamheterna har ett förebyggande förhållningssätt.

8 Verksamhetsmätt

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2022
HÄLSA, VÅRD OCH OMSORG				
Antal invånare 65 år och äldre	5 188	5184		5 264
Antal Invånare 85 år och äldre	686	738		793
Antal invånare med omsorgsinsatser i hemmet	256	242	276	255
Antal invånare med serviceinsatser	228	221	208	210
Antal invånare med trygghetslarm	557	552	576	585
Antal personer särskilt boende i kommunen	146	142	133	144
Antal personer särskilt boende, externt köp	5		4	5
Antal dygn korttidsvistelse, externt köp	643	76	0	0
INDIVID- OCH FAMILJEOMSORG				
Försörjningsstöd				
Nettokostnad försörjningsstöd(tkr)	4 599	5 453	5 671	5 054
Antal hushåll som erhåller försörjningsstöd (genomsnitt per månad)	43	47	45	52
Vård av vuxna				
Antal placerade vuxna på institution (genomsnitt per månad)	4	5	8	6
Antal vård dygn per månad	120	140	209	183
Vård av barn				
Antal placerade barn i familjehem eller liknande	2	2	2	4
Antal placerade barn på institution (genomsnitt per månad)	1	1	1	0,3
Antal vård dygn per månad	24	13	24	8
Integration				
Ensamkommande, som kommunen har ansvar för	19	10	10	9
Ensamkommande, som är boende i kommunen	13	5	2	0
Personer med permanent uppehållstillstånd (ej ensamkommande) som kommit under året	29	46	40	33
Öppenvården				
Antal bistånd i öppenvården i intern regi (genomsnitt per månad)			83	65
Antal ärenden hos råd och stöd (biståndslöst,			17	15

genomsnitt per månad)				
LSS-VERKSAMHET				
Antal beviljade timmar:				
- Personligassistans enligt LSS	4 021	3 595	2 594	2 745
- Avlösarservice	272	167	112	140
- Ledsagarservice	455	338	177	202
Antal personer med:				
- Personligassistans enligt SFB	33	30	32	34
- Bostad med särskild service	47	45	48	50
- Dagligverksamhet	33	28	28	32
- Korttidsstillsyn	14	14	12	14
- Korttidsvistelse	17	14	18	14

Digitala Signaturer

Utestående uppdrag till förvaltningen

Uppgifter markerade med * är obligatoriska

Nr.*	Rubrik*	Beskrivning*	Beslutsdatum*	Status	Förvaltningens kommentar	Förvaltning	Uppskattad tidsåtgång (intern)	Uppskattade externa kostnader	Klart senast*
1.	Förvaltningen får i uppdrag att utreda service (städ) på entreprenad inom hemtjänst egen regi.		2023-02-14 § 11	Pågående		Socialförvaltningen			
2.	Socialförvaltningen ges i uppdrag att utreda och analysera möjligheten att införa LOV för särskilt boende i Vaxholms stad		2023-04-26/§ 34	Pågående		Socialförvaltningen			
3.	Socialförvaltningen ges i uppdrag att följa utveckling av hemtjänst i egen regi och att se hur vi kan attrahera personer att välja kommunens hemtjänst utifrån upplevd kvalitet.		2023-05-23/§ 45	Pågående		Socialförvaltningen			

Kommunledningskontoret
Anton Hallström
Nämndsekreterare/utredare

Redovisning av delegeringsbeslut till 2023-09-19

Förslag till beslut

Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning

Socialnämnden har överlåtit beslutanderätt till utskott, ordförande och tjänstepersoner i enlighet med socialnämndens delegeringsordning.

I kommunallagen (6 kap 40 § samt 7 kap. 8 §) framgår att nämnden ska besluta i vilken utsträckning beslut som har fattats på delegation ska anmälas till den. Beslut som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om beslutet får överklagas enligt bestämmelserna i 13 kap.

Socialnämnden har beslutat att endast beslut som överklagas med laglighetsprövning ska redovisas till nämnden (SN 2020/§56).

Till socialnämndens sammanträde 2023-09-19 finns inga delegeringsbeslut att rapportera.

Barnrättsperspektivet/Prövning av barnets bästa

Föreslaget beslut bedöms inte få några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteutlåtande 2023-09-04